

COZILE
N-AU PUTUT FI
EVITATE

TRANSURB. Cu toate că beneficiarii de reduceri și gratuități pot circula cu vechiul abonament, s-au format cozi încă de la primele ore ale zilei de miercuri. » pag. 05

ȘCOALA
DE ACTORIE
A OANEI PREDĂ

TEATRU. Clasa de actorie a cunoscutei actrițe Oana Predă, de la Dramaticul gălățean, este o școală de teatru pentru copiii de numai câțiva anișori. » pag. 09

COTIDIAN INDEPENDENT / GALAȚI, ROMÂNIA / ANUL XXX, NR. 8899 / 20 PAGINI / 20 PAGINI SUPLIMENT TV GRATUIT / 2 LEI

07 volei A lăsat PAOK Salonic pentru a veni la Galați

meteo
0°
Înnorat

valuta BNR
€4,66
\$4,10
Cursul de schimb valutar la data de 3.01.2019

NEGOCIERI FINALIZATE ÎN ARCELORMITTAL » **ECONOMIE/08**

Cât vor câștiga siderurgii gălățeni în următorii doi ani

Administrația ArcelorMittal Galați a anunțat „cele mai mari creșteri salariale de până acum”, însă cel mai nou sindicat din Combinat susține că sindicatul reprezentativ a semnat contractul „noaptea, ca hoții”, fără să negocieze. ● **Cristinel Luca**

Încă sunt blocuri fără căldură

CRISTINEL LUCA
cristi.luca@viata-libera.ro

Cu toate că cele 24 de foste puncte termice și stații de căldură transformate în microcentrale de cartier au fost puse în funcțiune încă de la jumătatea lunii decembrie, încă mai sunt blocuri arondate la acestea care nu au căldură. Conform directorului

general al Calorgal, Marian Alexandru, cele mai mari probleme sunt întâmpinate în cartierele Micro 39 și Micro 40. „În Micro 39-40 sunt cele mai mari probleme, din cauza rețelilor vechi. La un bloc de la Viaduct, lumea nu ne-a lăsat să refacem țeava care trece prin bloc și a trebuit să săpăm un alt traseu, care să ocolească blocul. În seara de Ajun, noi

săpam. Există blocuri traversate de țeava de căldură, dar în care nu putem intra, ne trebuie vidanță. La blocul Higa, către căminul Mehid, de exemplu, e jale în subsol. Nu poți intra nici cu cizme până la piept! Problema este cu țevile vechi îngropate, noroc că le ține pământul! Sudăm într-un loc, se sparge în altul”, a spus Marian Alexandru. » pag. 03

weekend magazin
www.viata-libera.ro

Viata libera

GRATUIT
cu „Viata libera”
PROGRAMUL TV
al săptămânii viitoare

05 eveniment
Piața construcțiilor rezidențiale se dezgheață încet

12 special
Șantierul naval de la Galați „joacă” în „Liga Campionilor”

13 social
Compania Navrom Centru de Afaceri, scutită de impozit

TOC

editorial

viața liberă

Educația, șuriul, trecutul și viitorul

Victor
CilincaVICTOR CILINCA
victor@viata-libera.ro

Sunt mândru foc pentru începutul mandatului României la Președinția Consiliului UE. Cu un discurs furniruit, premierul nostru nu avea cum să mai facă vreo gafă, să confunde poate Bruxellesul cu Moscova: discurs scris.

„Limba de lemn” este o tradiție cu care ne descurcăm ghinișor în continuare pe la chermezele europene: acum, despre „coeziune” și „competitivitate”, chestie la care probabil că... ne pricepem, de putem da sfaturi altora aflați net înaintea noastră la nivel de dezvoltare, inclusiv

la Educație. Interesantă rămâne mențiunea „Europa, actor global”...

Discurs cu vorbe civilizate, dintr-o țară civilizată. Și sigură. Deunezi, în autobuz, am avut parte chiar și de drăgălași mici colindători îmbrăcați european și educați românește. Vreo patru curăței nu se înțelegeau însă cu ceilalți doi, și mai bine îmbrăcați. Cei doi i-au gonit pe ceilalți... scoțând un cutit! „Am vrut doar să-i speriem”, i-a răspuns (măcar, politicos) cel cu arma unei doamne indignate. Dacă am fi avut drept la pistol, ca în SUA, puștiul ar fi scos pistolul? Școlile de cartier americane cu detector de metale la ușă pot fi model pentru Educația românească? Îmi pun toată încrederea în doamna

Andronescu, care a desființat școlile profesionale, iar acum pare să-i vină mintea la loc. Măcar copiii ar putea învăța să-și ascute singuri „șișurile”...

Ziceam și despre „bifarea” Centenarului. În Marele Război, când s-a isprăvit mare parte dintre bărbații trimiși pe front, a venit rândul unor adolescenți, aproape copii, să lupte. Murdar! Și acum învățăm cum atacau ai noștri (au atacat și „ai lor”) la baionetă, dar nu realizăm că baioneta Mosin Nagant avea 44 cm, putea trece și prin doi! A fost nevoie de multe școli profesionale ca să fie destui armurieri... Între 1891, când le-au proiectat colonelul Serghei

Mosin și fabricantul de arme Léon Nagant, și 1965, Rusia și apoi URSS au construit oficial vreo 37 de milioane de arme din acest tip feroce! După ce s-au aruncat puberi nemți împotriva unor puberi francezi și invers, puberi ruși împotriva celor austro-ungari, apoi împotriva aliaților români... Primul mort al războiului, britanicul John Parr, avea 17 ani! I se spusese „Nemuritorul”...

M-am uitat la „nemuritorul” din autobuzul nostru: un copil frumos, dar educat în România, nu în Finlanda. Viitoarea Lege a Educației, mai bună sau nu, va fi gata abia în vară. ●

pe repede
înapoi

Traficanții de minore probleme

DĂNUȚ LUNGU
danut@viata-libera.ro

● Plagiatul este o problemă minoră, postulează Ecaterina Abramburica de la Educație. S-o traficăm, propun, așadar ne-ar prinde bine s-o trimitem peste hotare. La produs. Nu la PIB, că poate s-a trezit cu chef de muncă Orlando de la Finanțe... Aloo, tovarăș, aloo, nu pe Abramburica, ci pe acea minoră problemă!

● Mi-e greu să cred că se mai numără și fani ai Antenei 3 printre cititorii acestor rânduri, însă îmi fac datoria: plagiatul este furt intelectual, nenică. Cum să explic? Dacă Andrușcă, batracianul fără pretenții care a condus aproape un an Ministerul Economiei, și-ar revendica paternitatea operei Luceafărul,

de Mihai Eminescu, ar fi o bubă insignifiantă, ca o traversare a bulevardului pe roșu? Întrebam și eu, ca un chibiț căruia nu-i convine nimic, atitudine congenitală.

● Am urmărit ieri selecțiuni din tragerea la sorți a completurilor de cinci judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție. Era o atmosferă de Cupa României, faza șaisprezecimilor de finală. Chiar mă întrebam cu cine va pica Dacia Unirea Brăila și dacă va susține meciul pe teren propriu. Și haios, și ridicol. Aștept iarăși contestații de la băieții dezghețați ai republicii, mai ales că și la UEFA există bile călăi.

● Cel mai căutat cuvânt în 2018 pe dextonline.ro este acel substantiv comun care însoțește PSD-ul pe plăcuța de înmatriculare a mașinii suedeze.

A strâns aproximativ 155.000 de căutări, peste 30.000 de oameni alergând după definiția cuvântului pe site intr-o singură zi. Nicio grijă, îl vom identifica și în tarifele de la pompă, în prețurile alimentelor și mai peste tot. Poate chiar și în rezultatele alegerilor din acest an.

● Ministrul Teodorovici, gigălaul, cum l-a poreclit Cristian Tudor Popescu, vrea ca presa din România să nu mai publice informațiile înainte de a le verifica și spune că va propune modificarea legii pentru ca jurnaliștii care nu fac asta să poată fi amendați. Chestiuni:

1. Te crezi și secretar general de redacție, Orlando? Știi tu că nu-s verificate?

2. Îmi miroase a început de cenzură sau o fi din cauza pocnitorilor de Revelion?

ION ZIMBRU

nec plus ultra

Dincoace

DOSARELE Z

Și toată Viața, în fiecare Secundă, m-am suit într-o Carte,
dar am auzit și am văzut și am învățat ce înseamnă Departe
de cei care-s Puri și Simpli și Tandri și Aproape,
adicăteala dincoace-dincoace de CELE CINCI APE!

Am răs și am plâns cât toate Secetele și Ploile din Univers,
însă m-am suit, m-am suit fără frică de ce-nseamnă De/Mers -
uite, chiar într-această Secundă mă dau jos din Carte,
dar vă rog din tot sufletul să-mi respectați Dreptul la Moarte!

DIN COLECȚIA
„CELE MAI FRUMOASE POEZII
RĂMASE TABLOU”

sinaxar

4.01.2019

● Soborul Sf. 70 de Apostoli;
Sf. Cuv. Teoctist;
Sf. Cuv. Apolinaria

maxime

Pietrele nu sunt aruncate decât în copacii încărcăți cu fructe de aur

VICTOR HUGO

● Echipa de serviciu
Responsabil ediție: D.C. Predescu;
Corectura: Ramona Cotârleț,
Andra Frățiman

divina
tragedia

Două Secături

ION ZIMBRU
redactie@viata-libera.ro

Vin dinspre Pătratul Pierzaniei. Dinspre Esplanada Tristeții, mai exact. Dinspre Palatul Sporturilor, și mai exact. Sunt doi. Înalți, foarte înalți. Și cu aerul de stăpâni pe situație, pe tot ce mișcă în jurul lor meta/fizic. Așa-s de înalți, încât lasă impresia că-s artificiali; încât, dacă-i culci, lungimea lor poate uni trotuarele de pe Frunzei. Mă rog, ar fi chiar simpatici, chiar parasimpatici, dacă... dacă n-ar scuipa, dacă n-ar urla, dacă n-ar merge ca niște săriți din balamale! Vin spre magazinul aflat vis-a-vis de Galbena lui

Cristian Mormânt. Galbena-i o Casă unde se suie să mănânce și să-și potolească amarul cei care vin de la groapa cu mort proaspăt, și Cristian Mormânt e cel mai cunoscut și important patron de pompe funebre de pe Frunzei și din Galați. Nu?... Sigur că da!... Iată, în ritm de hard rock, cei doi scăpați din articulații se apropie, se apropie... scuipă metodic, cinic, sadic! Mă feres din calea lor! Acest tip de hahaleră-i imprevizibil, foarte periculos! Și-i bine să-l ignori! Dacă-i dau atenție, dacă-i văd nesimțirea, risc să-mi rupă coastele de hodorog al respectului și al candorii! Nu-i mai bine să-l las în zeama lui de sinteză?... Sigur că da!... Intru

în magazin și încep s-o rog pe Nicoleta Chipirliu, vânzătoare delicată, să-mi dea un suc de orz. Din urmă, surpriză... intră și unul dintre cei doi. Comandă cafea și pornește să frece aerul de colo-colo... învârtește și răsucește și întoarce și îndreaptă și strâmbă o chitară pe umăr, pe doi umeri... de parcă biata cutie cu strune ar fi nu știu ce mare greutate!... [în fapt, gherțoiul vrea să atragă atenția asupra eu(lui) său de artist în devenire, asupra teribilismului său de posibil urlător pe Esplanada Tristeții]... Sigur că da! Nu?... Cel de-afară, și mai abtirit, oferă un spectacol lesne de imaginat în lumea decadenței și vitezei actuale. Își admiră-n geamurile

magazinului frizura năclăită-n gel și-n antigel, își bălângănește simptomatic o geantă cu baieră lungă până la bascheți, fumează sincopat și scuipă-n stil american/fotbalistic pe o parte și pe alta, înainte și înapoi, în sus și în jos, vorbește singur în așteptarea celui din magazin! Desigur, după mimica-i scelerată și după gesturile-i sacadate, nu-i greu de intuit ce bogăție se află-n vocabularu-i buruienos! Nu?... Sigur că da!... În sfârșit, cei doi pleacă. Ți se face greață să te uiți și să mergi pe trotuar. N-ai decât să te uiți la vale și la deal, că-i tot în zadar, și să (te) întrebi: care/ce autoritate publică trebuie să spele societatea de asemenea secături? ●

ÎNCĂ MAI SUNT BLOCURI FĂRĂ CĂLDURĂ ● PROBLEME

„Sudăm într-un loc, se sparge în altul“

CRISTINEL LUCA
cristi.luca@viata-libera.ro

Cu toate că cele 24 de foste puncte termice și stații de căldură transformate în microcentrale de cartier au fost puse în funcțiune încă de la jumătatea lunii decembrie, încă mai sunt blocuri arondate la acestea care nu au căldură. Conform directorului general al Calorgal, Marian Alexandru, cele mai mari probleme de acest gen sunt întâmpinate în zona cartierelor Micro 39 și Micro 40.

În ziua de 16 decembrie 2018, Primăria municipiului Galați anunța, printr-un comunicat de presă, că a finalizat investiția, în valoare de 2,638 milioane lei (fără TVA), pentru transformarea celor 24 de puncte termice și stații de căldură în microcentrale de cartier și că toate cele 24 de microcentrale erau puse în funcțiune și furnizau agent termic pentru aproximativ 6.000 de apartamente și mai multe instituții publice. Primăria preciza totodată și că, din cauza pierderilor foarte mari, operatorul Calorgal fusese obligat să oprească furnizarea de agent termic pentru unele din respectivele imobile. „Din cauza stării deplorabile a subsolurilor unor blocuri și a instalațiilor degradate aflate în administrarea asociațiilor de proprietari, SC Calorgal SA s-a confruntat cu o serie de avarii, motiv pentru care operatorul a fost obligat să sisteze furnizarea de agent termic pentru câteva imobile, întrucât pierderile de apă erau foarte mari. Din cele 12 blocuri arondate PT 50 din cartierul Micro 14, primesc agent termic nouă. Căminele 1 și 2 și blocul B nu sunt alimentate din cauza problemelor apărute în subsolul acestora și pe rețea. (...) Sincope în alimentarea cu ener-

► foto arhiva VL

gie termică au mai apărut la PT CSG din cartierul Micro 40 - din cauza furtului termoizolației unor conducte primare, și la SC 32 din Micro 19 - din cauză că unii dintre cetățenii ale căror apartamente au fost debrășate de la rețea nu și-au blindat instalația“, afirma Primăria Galați, la jumătatea lunii decembrie.

Problemele, mult mai multe

Însă problemele sunt mai numeroase decât în comunicatul citat. Pe 22 decembrie, un cititor dădea mesaj pe pagina de Facebook a ziarului: „La fel de înghețat este și căminul din Aurel Vlaicu. Oare cei responsabili nu au copii?“. Pe 26 decembrie, la articolul „Caloriferele căminului E

din Micro 14 sunt încă înghețate“, postat pe site-ul „Vieții libere“, un alt cititor comenta: „Parcă doar acest bloc e în această situație? În Țiglina 2, blocurile I1 și I2, fiecare având câte 200 de apartamente, apoi toate blocurile de 4 etaje din Țiglina 2. Deci...“.

Vechile țevi de termoficare, noroc că le ține pământul!

Am încercat să aflăm de la directorul general al Calorgal, Marian Alexandru, situația la zi a blocurilor din Galați care nu primesc încă agent termic deși sunt arondate la noile microcentrale. „În zona Micro 39-40 sunt cele mai mari probleme, din cauza rețelelor vechi. La un bloc de la Viaduct, lumea nu ne-a lăsat

să reținem țevile care trece prin bloc și a trebuit să săpăm un alt traseu, care să ocolească blocul. În seara de Ajun, noi săpăm. Există blocuri traversate de țevile de căldură, dar în care nu putem intra, ne trebuie vidanță. La blocul Higa, către căminul Mehid, de exemplu, e jale în subsol. Nu poți intra nici cu cizme până la piept! Am vorbit cu cei de la Apă Canal să ne ajute, deși nu e treaba lor. Problema este cu țevile vechi îngropate, noroc că le ține pământul! Sudăm într-un loc, se sparge în altul. Avem promisiuni de la Primărie că, la vară, ne vor ajuta cu investițiile, dar până atunci, trebuie să ne descurcăm cu ce avem. Și lucrăm operativ“, a spus directorul general al Calorgal, Marian Alexandru. ●

www.viata-libera.ro Viața la zi

AVEM

RESTRICTII DE TRAFIC PE BULEVARDUL MARI UNIRI

BOBOTEAZĂ. Circulația rutieră pe bulevardul Marii Uniri (Faleza Superioară a Dunării) va fi închisă duminică, 6 ianuarie, între orele 11,00 și 16,00, pe tronsonul cuprins între strada Navelor și strada Al. Cernat, precum și în intersecția dintre strada Prelungirea Traian și strada Roșiori. Măsura, anunțată de Primăria municipiului Galați, este necesară pentru buna desfășurare a ceremoniei religioase organizate cu prilejul Sărbătorii de Bobotează. Programul manifestărilor religioase va începe la 12,45, când se așteaptă sosirea participanților la Biserica „Precista“, apoi se va pleca în procesiune către locul slujbei. Slujba de sfințire a apei va fi oficiată în intervalul 13,00 - 13,45 și va fi urmată de „Lansarea Crucii“ în apele Dunării, la 14,00 - 14,15. Apoi, în intervalul 14,15 - 15,30, va fi distribuită Agheasma Mare către credincioși. ● A.M.

Pensiile se plătesc din 9 ianuarie

CRISTINEL LUCA
cristi.luca@viata-libera.ro

Perioada sărbătorilor de iarnă a decalat cu câteva zile plata pensiilor pentru prima lună din 2019, reiese dintr-un document remis de Compania Națională Poșta Română. Ordinele de plată vor fi depuse astăzi, 4 ianuarie, iar plata efectivă a pensii-

lor va începe miercuri, 9 ianuarie. În consecință, achitarea mandatelor la domiciliul beneficiarilor se va face în perioada 9-17 ianuarie; perioada de achitare a mandatelor la ghișeu va fi până pe 21 ianuarie, iar înapoierea drepturilor neachitate se va face pe 25 ianuarie, reiese din documentul citat. Plata pensiilor prin card se va desfășura normal. ●

PUBLICITATE

CREDITE
în maxim 24 de ore

Exemplu reprezentativ

Pentru un credit FĂRĂ COMISIOANE cu garanți în valoare de 10.000 lei pe 2 ani cu o dobândă fixă de 24,5% pe an, calculată la sold, rate lunare egale de 531 lei, DAE 27,45%, valoarea totală plătită la finalul creditului este de 12.749 lei.

KROM INVEST
INSTITUȚIE FINANCIARĂ NEBANCARĂ
Alături de dumneavoastră din 2006

Informații suplimentare:
☎ 0236 318 827
☎ 0756 079 930
Sucursala Galați:
Str. Siderugiștilor, bl. SD9D - parter

Unde sunt amplasate radarele

TRAFIC. Astăzi, 4 ianuarie, radarele Poliției Rutiere vor fi amplasate, în municipiul Galați, pe străzile Oțelarii, Traian și Drumul de Centură. Șoferii care au drum în județ vor fi monitorizați pe DN 25, în dreptul localităților Independența

și Umbrărești, pe DN 24D la Cuca, iar pe DN 26 în localitățile Vânători și Brănești. Pe DE 581, o autospecială cu radar va fi amplasată pe raza localității Berheci, iar pe DJ 251, la Costache Negri și Matca. ● M. Constandache

ȘEFUL DIRECȚIEI
PENTRU
AGRICULTURĂ
A DEVENIT BUNIC

EVENIMENT. 2019 are deja semne foarte bune pentru directorul executiv al Direcției pentru Agricultură Galați. Din seara zilei de 2 ianuarie, Valentin Huciu este, așa cum a spus chiar el, „fericitul bunic al unui băiețel de 3,200 kg”. Micuțul Ștefan a venit pe lume la Spitalul Județean „Sf. Apostol Andrei” și a avut un comportament perfect la naștere. „Este primul meu nepot”, ne-a mai spus proaspătul bunic. „Viața liberă” îi urează micuțului Ștefan o viață luminoasă și fără griji, iar familiei, „La mulți ani!” și numai bucurii. ● C.L.

Cercetat
pentru
un Volvo
cu acte false

ANCHETĂ. Un bărbat de 40 de ani s-a ales cu dosar penal după ce a vrut să treacă granița cu Republica Moldova la volanul unui Volvo care nu avea actele în regulă. Polițiștii au observat că actul care atesta inspecția tehnică a mașinii înmatriculate în Franța nu avea

elementele unui document autentic, suspiciune confirmată în urma verificărilor suplimentare. Deși șoferul le-a spus că a cumpărat mașina recent și că nu știa că actul nu este veritabil, oamenii legii i-au făcut dosar penal pentru fals și uz de fals. ● M. Constandache

CUM SE EXPLOATEAZĂ LEGAL PĂDURILE STATULUI? ● DILEMĂ

● Căruța cu lemne interceptată la Jorăști
foto IJJ Galați

Contre între instituții
pentru o căruță de lemne

MARIANA CONSTANDACHE
mariana@viata-libera.ro

Amendarea, de către jandarmi, a unui pădurar prins cu un transport de lemne presupus ilegal stârnește un meci al declarațiilor între instituția abilitată să controleze și să sancționeze abaterile pe linie forestieră și Direcția Silvică Galați. Cei din urmă susțin că angajatul lor a fost amendat pe nedrept, sugerând că jandarmii care au interceptat transportul au făcut un nejustificat exces de zel în aplicarea legii.

O căruță încărcată cu 1,336 metri cubi de lemne, interceptată pe 8 decembrie într-o pădure de pe raza comunei Jorăști de un echipaj de jandarmi de la Tg. Bujor iscă o situație controversată între instituția care administrează fondul forestier de stat, în speță Direcția Silvică Galați, și Jandarmerie, autoritate abilitată să controleze și să sancționeze, în funcție de gravitate, transporturile ilegale, tăierile neautorizate sau furturile de lemne. Pădurarul prins cu încărcătura de lem-

ne, angajat al Direcției Silvice Galați, a primit o amendă de 6.000 de lei, după ce, susțin jandarmii, acesta nu ar fi putut prezenta actele care să dovedească legalitatea transportului.

Iată ce se preciza în comunicatul Jandarmeriei Galați, prin care se dădea publicității incidentul. „Jandarmii au procedat la interceptarea vehiculului, iar la solicitarea prezentării documentelor de transport conducătorul tractorului s-a încurcat în declarații, motiv pentru care a ridicat suspiciuni jandarmilor. Ulterior, acesta a precizat că nu deține actele asupra lui și că este pădurar, iar materialul lemnos îl transportă spre locul de depozitare al Ocolului Silvic. La interogarea aplicației „Inspectorul pădurii”, jandarmii au observat faptul că transportul nu figurează în baza de date. Pentru acest aspect, coroborat cu lipsa avizului de însoțire, șoferului i-a fost aplicată sancțiunea contravențională de 6.000 lei, iar masa lemnoasă a fost ridicată în vederea confiscării”, se precizează în comunicatul Jandarmeriei Galați.

Transportul nu necesita aviz

Este declarația reprezentanților Direcției Silvice Galați, care într-un punct de vedere transmis pe adresa redacției precizează că în cazul transportului interceptat și pentru care s-a dat amendă s-ar fi respectat toți pașii legali, de la procurare până la transportare.

„Materialul lemnos provine din Partida nr. 516 Zărnești, înregistrată în Sistemul SUMAL cu număr unic 1188063. În urma exploatarei materialului lemnos, acesta este transportat de la locul de recoltare în platforma primară, în fondul forestier aflat în administrareaocoluluisilvic. Platforma primară reprezintă locația inițială de adunare a materialului lemnos în vederea valorificării ulterioare. În cazul de față, pentru deplasarea materialului lemnos în interiorul fondului forestier, de la locul de recoltare la platforma primară, nu a fost emis aviz de însoțire, justificat de faptul că lemnul nu a fost înstrăinat prin valorificare, iar o emiteră a unui aviz de însoțire ar fi generat ulterior o dublare a cantității transportate”, se arată în documentul semnat de Valen-

tin Hahuie, directorul Direcției Silvice Galați.

Mai mult, reprezentanții instituției afirmă că în cazul transportului fuseseră emise actele necesare, pe care pădurarul le-ar fi avut asupra sa. „Conform normelor legale privind circulația materialului lemnos aprobate prin H.G. 470/2014, documentele prin care se justifică proveniența legală a masei lemnoase sunt actul de punere în valoare și autorizația de exploatare înregistrate cu număr unic în Sistemul SUMAL, documente care erau în posesia pădurarului titular de canton și care nu au fost luate în considerare de organul de control al Jandarmeriei Galați”, se mai precizează în documentul citat.

Situația, cel puțin ciudată, iscătește între o instituție care administrează fondul forestier de stat și o altă structură, căreia i-a fost atribuită protejarea pădurilor, se va tranșa, probabil, la poliție și ar putea ajunge în instanță. Cazul a ajuns spre soluționare, deocamdată, la Poliția Tg. Bujor, care va trebui să verifice legalitatea operațiunilor și susținerile părților implicate. ●

● **Apetitul pentru construcția de locuințe a devenit mai puternic în România ultimilor ani**

DE LA UN AN LA ALTUL ● **LOCUINȚE**

Piața construcțiilor rezidențiale se dezgheată încet

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

În primele 11 luni ale anului trecut, în județul Galați au fost finalizate 644 de locuințe, în creștere cu 35 la sută față de aceeași perioadă a lui 2017. Datele se desprind dintr-un material al Direcției Județene de Statistică (DJS) Galați, în care se mai arată faptul că cele mai multe locuințe au fost date în folosință, în ultimii doi ani, în mediul rural.

În perioada ianuarie-noiembrie 2018, în județul Galați au fost finalizate cu 167 de locuințe mai mult decât în primele 11

luni ale lui 2017. Avântul pieței gălățene a construcțiilor de locuințe a fost dat de finalizarea unor proiecte rezidențiale în municipiul Galați. Astfel, în timp ce în mediul rural au fost construite doar cu șase locuințe mai mult, de la an la an, la oraș au fost date în folosință cu 161 mai multe locuințe.

„Pe medii de rezidență, în trimestrul al treilea din 2018, cele mai multe locuințe au fost construite în mediul urban, adică 62,3 la sută, în timp ce în același trimestru din 2017 cele mai multe locuințe terminate au fost construite în mediul rural, o proporție de 65,2 la sută“, se arată în materialul DJS Galați. Cu alte

cuvinte, dacă luăm în calcul doar ultimii doi ani, vedem că în județul Galați s-a construit mai ales la țară, singura excepție fiind intervalul iulie-septembrie 2018. Doar în acest al treilea semestru din 2018 au fost date în folosință 334 de locuințe în mediul urban.

Construcția de noi locuințe, pasăre rară la Galați

Dacă apetitul pentru construcția de locuințe a devenit mai puternic în România ultimilor ani, județul Galați a părut străin de acest trend. Mai ales în mediul urban, în județul nostru s-a construit destul de puțin în ultimii ani, în ciuda cererii tot mai mari

de locuințe de pe piața imobiliară locală. Revitalizarea pieței din semestrul al III-lea al anului trecut pare să continue și în perioada următoare, având în vedere proiectele rezidențiale aflate, în prezent, în stadiul de șantier. Potrivit asociațiilor de profil, procesul de construcție a locuințelor suferă, în continuare, din cauza întârzierilor. Asociațiile afirmă că există probleme în ceea ce privește autorizarea proiectelor și în obținerea avizelor necesare pentru derularea lucrărilor. De asemenea, piața autohtonă a construcțiilor rezidențiale suferă și din cauza lipsei forței de muncă. În special mâna de lucru calificată a devenit o raritate. ●

Cozile la abonamentele Transurb nu au putut fi evitate

ELENA GOVAERT
redactie@viata-libera.ro

Pe 27 decembrie 2018, Transurb SA a anunțat că, în vederea evitării formării de cozi la cabinetele de eliberare a abonamentelor, persoanele care beneficiază de reduceri și gratuități vor putea circula cu mijloacele de transport public, în perioada 1-15 ianuarie 2019, în baza vechiului abonament de călătorie, timp în care le va reveni obligația de a-și achiziționa unele noi, cu perioada de valabilitate 1-31 ianuarie 2019. Cu toate acestea, soluția găsită a atras oprobriul persoanelor vizate,

care au format cozi lungi încă de la primele ore ale zilei de miercuri. Motivul, susțin cei de la cozi, ar fi numărul insuficient al abonamentelor oferite. Drept urmare, oamenii au preferat să se îmbulzească și să aștepte timp îndelungat pentru a se asigura că vor intra în posesia abonamentelor promise. Mulți dintre ei ne-au spus, supărați, că situația rămâne neschimbată de la an la an și că respectul pentru comunitate este călcat în picioare, negăsindu-se niciodată o soluție viabilă, care să asigure o funcționare sănătoasă a sistemului de transport în comun. ●

www.viata-libera.ro Viața la zi

CALENDARUL

CALENDARUL SĂRBĂTORILOR LEGALE DIN NOUL AN

2019. Potrivit Codului Muncii, salariații vor avea parte anul acesta de 15 zile nelucrătoare, dintre care cinci vor pica în timpul weekendului. Doritorii își pot planifica vacanțele din timp, conform calendarului complet al sărbătorilor legale. Iată datele celor 15 zile nelucrătoare din 2019: 1 ianuarie (marți) - Anul Nou, 2 ianuarie (miercuri), 24 ianuarie (joi) - Ziua Unirii Principatelor, 26 aprilie (vineri) - Vinerea Mare, 28 aprilie (duminică) - Paștele, 29 aprilie (luni) - a doua zi de Paște, 1 mai (miercuri) - Ziua Muncii, 1 iunie (sâmbătă) - Ziua Copilului, 16 iunie (duminică) - Rusalii, 17 iunie (luni) - a doua zi de Rusalii, 15 august (joi) - Adormirea Maicii Domnului, 30 noiembrie (sâmbătă) - Sfântul Apostol Andrei, 1 decembrie (duminică) - Ziua Națională a României, 25 decembrie (miercuri) - Crăciun, 26 decembrie (joi) - a doua zi de Crăciun. ● **Elena Govaert**

4,1529 ↑

franc elvețian

4,6656 ↑

euro

4,1016 ↑

dolar

169,8613 ↑

gram aur

din sportul
gălățean

A 12-a oară
la Crosul
Anului Nou

ATLETISM. „Crosul Anului Nou”, tradițională întrecere de atletism, a mai bifat o ediție. Pe 2 ianuarie a fost cea de-a 12-a, la care au luat parte aproape o sută de alergători, traseul fiind în împrejurimile „Național Arena”. Nelipisit de la toate edițiile, gălățeanul Cătălin Brăila s-a clasat pe locul al patrulea la categoria +65 de ani.

FOTBAL. Doi gălățeni s-au aflat, în cursul anului trecut, printre numeroșii oficiali ce s-au preocupat de buna desfășurare a meciurilor din primele două eșaloane. Arbitrul prim-divizionar gălățean Adrian Viorel Cojocaru a condus șase meciuri în primul eșalon, de șapte ori a fost arbitru de rezervă, în Liga a II-a a arbitrat două partide, în timp ce în „Cupa României” a avut o prezență. La categoria observatorilor, gălățenii l-au avut în prim-plan pe Liviu Ciubotariu - președintele Asociației Județene de Fotbal. Acesta a oficiat la 11 meciuri în prima ligă și la unul în Liga a II-a, iar în „Cupa României” a „observat” două meciuri.

MINIFOTBAL. Campionatul organizat de AS Minifotbal Galați se află încă în vacanță, până pe 11 ianuarie. În perioada 11-13 ianuarie, competiția se va relua, cu meciurile etapei a 12-a. ●

● grupaj realizat de
Gh. Arsenie, M. Petrescu

L-au gonit
pe Mourinho
și acum
zburdă

SPORTING LIEȘTI, CLASĂRI ASCENDENTE ● **BILANȚ**

Golgheterul echipei, dorit în liga secundă

GHEORGHE ARSENIE
gheorghe@viata-libera.ro

Echipa din Liești a dobândit deja suficiență vechime în cel de-al treilea eșalon fotbalistic și nu a făcut-o oricum, ci urmând un parcurs ascendent. În primul sezon de la promovare, s-a clasat pe locul 8. Au urmat apoi două poziționări pozitive - locurile 7 și 6. În sezonul actual, la sfârșitul turului, Sporting ocupă locul al cincilea în clasamentul Seriei I și există toate condițiile să încheie campionatul acolo, în prima parte a ierarhiei.

Lieștenii au început bine sezonul, cu un succes categoric, 5-1 la Darabani, și au continuat clasările fruntașe alte câteva etape. Ceva s-a petrecut însă după meciurile din „Cupa României”, când le-au eliminat pe CSM Focșani și Oțelul, pentru că a urmat o coborâre până pe locul 10 în

clasament, după 0-2 acasă, cu Rădăuți. Au mai fost și 0-2 cu Ceahlăul și 0-0 cu Suceava, ambele pe teren propriu.

După încheierea parcursului din Cupa României, cel mai lung din istoria clubului, până în șaisprezecimi, au revenit și evoluțiile mai bune din campionat, cu rezultate pe măsură, ce au dus echipa pe locul al cincilea, în graficul obiectivului stabilit: locurile 1-5.

Linia de clasament se prezintă astfel: 14 meciuri, 6 victorii, 3 egaluri și 5 înfrângeri, 21 de puncte, golaveraj pozitiv, 18-12, și zero la „adevăr”.

„Am fi putut încheia turul și mai bine, dar ne-a tras în jos retragerea din competiție a echipei din Roman, unde câștigasem cu 5-1, care ne-ar fi adus o poziție și mai favorabilă. La momentele mai puțin plăcute se înscrie și renunțarea la fotbal, după numai patru etape, a unui jucător de bază, fundașul cen-

tral Dragoș Voicu, care a plecat în Anglia. Seria I a Ligii a III-a este una echilibrată, orice meci poate fi câștigat, dar și pierdut. Cred că returul ne va menține acolo, sus”, a concluzionat Ionuț Niculcea, antrenorul principal al echipei lieștene.

Sporting este alcătuită numai din jucători din județ: din Liești, Galați, Ivești și Umbrărești. A încheiat turul cu următorul lot de jucători: Vădeanu, Vicol - Stanca, Maftei, Dima, Sevastian, Strelțov, Manea, Nica, Iuncu, Hodorogea, Tudose, Munchiu, Vârlan, I. Constantinescu, Mihai, Bărlădeanu, Oană, Bahnașu, Dănăilă, Ticămuță, Năstase și Filimon. Stafful tehnic este alcătuit din Ionuț Niculcea - antrenor principal, Dorinel Matei și Cristi Brăneț - secund și, respectiv, antrenor cu portarii.

Curtat de Ripensia

Integraliștii echipei din tur sunt portarul Vădeanu și funda-

șul Stancu. Golgheterul echipei este Robert Ticămuță - cu 9 reușite, urmat de fundașul central Claudiu Maftei - 5 goluri.

Golgheterul Ticămuță este un jucător crescut de LPS Galați, care în perioada junioratului a mai jucat la Dinamo și Juventus București. Acesta a avut un contract de șase luni cu Sporting, care s-a încheiat, iar acum este curtat de Ripensia Timișoara, din eșalonul al doilea.

În altă ordine de idei, echipa din Liești poate fi considerată o grupare disciplinată; a fost penalizată cu doar trei cartonașe roșii, iar cele galbene au fost foarte puține și nu au adus suspendări.

Sporting a avut și o bună susținere financiară, asigurată de finanțatorul Marcel Scarlat, Primăria Liești și câțiva sponsori apropiați de fotbalul lieștean.

Pregătirile pentru retur vor demara pe 15 ianuarie, iar campionatul se va relua la începutul lunii martie. ●

FOTBAL. Echipa Manchester United a obținut a patra victorie consecutivă de la numirea norvegianului Ole Gunnar Solskjaer în postul de antrenor, în locul demisului Jose Mourinho,

impunându-se în deplasare, cu 2-0, în fața formației Newcastle United, într-o partidă din cadrul etapei a 21-a a campionatului de fotbal al Angliei, disputată miercuri seară. ● **M. Căpățină**

A LĂSAT PE PAOK SALONIC PENTRU A VENI LA GALAȚI ● **VOLEI**

Antrenor-campion la CSM Arcada

MARIAN CĂPĂȚINĂ
marian.capatina@viata-libera.ro

Previziunile au fost confirmate, noul antrenor principal al formației masculine de volei CSM Arcada Galați este Sergiu Stancu, care spune că a venit având convingerea că se poate câștiga campionatul, chiar dacă acum este de recuperat o distanță de nouă puncte față de primele două clasate.

CSM Arcada Galați a început sezonul cu obiectivul câștigării titlului de campioană, însă în prima parte a Diviziei A1 parcursul a fost unul cu multe sincope. După turul sezonului regulat, CSM Arcada este doar pe locul al treilea, cu nouă puncte mai puțin față de primele două clasate, VM Zalău și SCM „U” Craiova, mult sub pretențiile și investițiile clubului gălățean.

În încercarea de redresare a acestei situații, conducerea a luat decizia schimbării staffului tehnic aproape imediat după ultimul meci din luna decembrie, renunțându-se la antrenorul principal Nicușor Harabagiu și la scouterul sârb Nahod Dorde.

Imediat au fost demarate negocierile cu Sergiu Stancu, care în acel moment antrena formația greacă PAOK Salonic. După ultimul meci de anul trecut al echipei elene, Stancu a acceptat oferta primită de la Arcada, PAOK Salonic anunțând despărțirea de antrenorul român pe 27 decembrie.

„Am ajuns la un acord cu Sergiu Stancu, semnarea contractului urmând să fie o formalitate. Este vorba de o înțelegere până la finalul actualului sezon, cu opțiune de prelungire“, a confirmat Mirel Zaharescu, managerul clubului Arcada.

După foarte puține zile libere avute de jucători cu prilejul Sărbătorilor de iarnă, noul antrenor al echipei gălățene a programat ieri două ședințe de pregătire, dimineața în sala de forță și spre seară la Sala „Dunărea“.

Sergiu Stancu a preluat echipa gălățeană cu optimism maxim, convins că se poate recupera diferența față de primele două clasate. „Vom aborda returul și play-off-ul doar cu gândul câștigării campionatului. În acest moment sunt nouă puncte între Arcada și cele două echipe din

Această diferență de nouă puncte este recuperabilă, am convingerea că putem în acest sezon să aducem la Galați primul trofeu de campioană

SERGIU STANCU
antrenor principal CSM Arcada

față, dar campionatul se joacă până în ultima etapă. Este o diferență recuperabilă, am venit la Galați cu această convingere și cred cu tărie că la finalul sezonului Arcada poate reuși să-și atingă ambele obiective, câștigarea campionatului și a Cupei României“, a declarat Sergiu Stancu.

Campion din al doilea an de antrenorat

Noul „principal“ al formației gălățene are 36 de ani și cariera de antrenor și-a început-o în urmă cu doar doi ani și jumătate, la Tricolorul Ploiești, echipă cu care în sezonul trecut a reușit performanțe maxime, câștigarea titlului de campioană și a Cupei României. Ca jucător, a fost campion al Belgiei și al României.

Sergiu Stancu preia CSM Arcada cu un avantaj, cunoscând foarte bine trei dintre voleibaliștii din lot, Bissete, Kullo și Carasco, pe care i-a antrenat și în sezonul trecut, la campioana din Ploiești, echipă între timp desființată.

„În primul rând este un avantaj pentru ei, mă cunosc foarte bine și știu ce pretenții am de la jucători, așa că în acest caz nu mai este vorba de o perioadă de acomodare între noi“, a adăugat Sergiu Stancu.

Campionatul Diviziei A1 va fi reluat pe 26 ianuarie, când CSM Arcada Galați va juca în deplasare cu CSM Câmpia Turzii, în prima etapă a returului, după ce pe 19 ianuarie va juca în Cupă, cu CSM București, în deplasare. ●

WOZNIACKI, RĂPUSĂ DE ROMÂNCA DIN CANADA

TENIS. Sportiva canadiană de origine română Bianca Andreescu, în vârstă de 18 ani și aflată pe locul 152 în ierarhia mondială, a reușit o victorie

de senzație, scor 6-4, 6-4, în fața jucătoarei daneze Caroline Wozniacki, principala favorită și locul 3 WTA, în optimile de finală ale turneului de la Auckland (Noua Zeelandă), dotat cu premii în valoare de 250.000 dolari. În sferturile de finală, Andreescu o va întâlni pe americanca Venus Williams, cap de serie nr. 6, care a dispus cu 6-4, 6-3 de compatrioata sa Lauren Davis. „Ca să fiu sinceră, nu-mi vine să cred în acest moment. Am visat să joc la acest nivel împotriva jucătoarelor de top, iar acum am ajuns aici“, a declarat Andreescu, la finalul partidei. Bianca Andreescu a început tenisul la vârsta de 7 ani, în România, continuând apoi în Canada, țară în care a plecat împreună cu familia.

● **M. Căpățină**

Meciurile din sferturile de la Shenzhen, amânate

TENIS. Programul de ieri al turneului WTA de la Shenzhen (China) a fost dat peste cap din cauza ploii. Partidele din sferturile probei de simplu au fost amânate pentru astăzi. Meciul Sorana Cîrstea - Alison Riske a fost întrerupt de trei

ori în primele trei game-uri și se va relua de la scorul de 2-0 pentru româncă și 30-30, în jurul ore 8.30. Meciul Monica Niculescu - Yafan Wang va fi al treilea de pe terenul central, cu începere după ora 10.00. ● **M. Căpățină**

Cât vor câștiga siderurgistii gălățeni în următorii doi ani

NEGOCIERI FINALIZATE ÎN ARCELORMITTAL ● CCM

CRISTINEL LUCA
cristi.luca@viata-libera.ro

Pe 28 decembrie 2018, administrația combinatului siderurgic ArcelorMittal Galați a anunțat încheierea negocierilor cu sindicatul Siderurgistul AMG pentru noul contract colectiv de muncă, valabil în anii 2019 și 2020 și care prevede „cele mai mari creșteri salariale de până acum“.

Concret, comunicatul remis de administrația combinatului gălățean menționa că noul CCM „stipulează o creștere a salariilor cu 20 la sută, în medie, pentru muncitori, cu 30 la sută pentru șefii de formații (maiștri) și cu 14 la sută pentru personalul TESA, precum și alte beneficii, în condițiile în care inflația prognozată pentru următorii doi ani este de 2,8 la sută și, respectiv, de 1,9 la sută pe an. Noul Contract Colectiv de Muncă pentru anii 2019 și 2020 asigură garantarea veniturilor tuturor angajaților și protecția drepturilor acestora, în condiții de instabilitate politică, economică, legislativă și socială“.

Este o mare diferență față de modul în care s-au desfășurat aceste negocieri, față de cele din perioada decembrie 2017-2018. Reamintim, precedentele negocieri ale contractului colectiv care a fost valabil numai un an (2018) au avut nevoie de prelungiri și s-au soldat cu proteste spontane pe platforma siderurgică gălățeană, în urma cărora activitatea din mai multe secții a fost blocată timp de câteva zile. Acum, se pare că nimeni dintre siderurgisti nu a mai protestat, iar negocierile s-au finalizat fără convulsii sociale. O explicație a „cumințeniei“ siderurgistilor poate fi și faptul că 55 dintre colegii lor încă figurează ca pârâți

într-un proces care se judecă la Tribunal și prin care administrația ArcelorMittal îi cere instanței să constate nelegalitatea grevei din 25-27 ianuarie 2018.

„Noaptea, ca hoții?“

Am încercat să obținem un punct de vedere al reprezentanților Sindicatului Siderurgistul AMG referitor la noul contract colectiv. Nu am reușit, telefonul a sunat în gol, fără să răspundă nimeni.

Avem în schimb o declarație de la Mihai Groza, președintele celui mai nou sindicat înființat în Combinat: „Din punctul meu de vedere, ca președinte al Sindicatului Muncitorilor ArcelorMittal, sindicatul Siderurgistul a trădat din nou așteptările oamenilor pe care-i mai reprezintă, semnând fără să negocieze, așa cum ar fi trebuit. Administrația și-a făcut încă o dată treaba, obținând ceea ce și-a dorit. Sindicatul Siderurgistul a semnat «noaptea, ca hoții», nu au venit niciodată să-și întrebe membrii dacă sunt de acord cu ceea ce oferă administrația. La ultima negociere, înainte de 27 decembrie 2018, au transmis că următoarea lor întâlnire va fi pe data de 3 sau 4 ianuarie, dar ei s-au întâlnit pe data de 27.12.2018 și au și semnat fără să mai stea pe gânduri. Când au început oamenii să-i sune la telefon pentru a-i lua la întrebări, și-au închis telefoanele sau nu răspundeau, cum de altfel nici la sediul lor de la poarta Combinatului nu era nimeni și nici la ora actuală nu este nimeni“.

Ce oferă noul contract

Am intrat în posesia noului contract colectiv de muncă din ArcelorMittal Galați și prezentăm în continuare câteva dintre cele mai importante prevederi. Începând cu 1 ianuarie 2019, sa-

Sindicatul Siderurgistul a trădat din nou așteptările oamenilor pe care-i mai reprezintă, semnând fără să negocieze, așa cum ar fi trebuit

MIHAI GROZA
președintele celui mai nou sindicat înființat în Combinat

Viata liberă
V!online

lariul minim din ArcelorMittal Galați este de 2.080 de lei. Condițiile grele de muncă sunt păstrate în afara salariului. De asemenea, se menține majorarea cu 20 la sută a salariilor brute individuale ale tuturor angajaților, pentru a contracara modificările aduse prin OUG 79 din 2017 în privința suportării contribuțiilor sociale de către angajați.

Promovările pentru muncitori și maiștri vor fi acordate atât în septembrie 2019, cât și în septembrie 2020, iar cele pentru personalul TESA, în aprilie 2019 și în aprilie 2020. Toate cele cinci prime cresc la 300 de lei în anul 2019 și la 500 de lei anul viitor.

Combinatul va suporta 55 la sută din valoarea biletelor de odihnă sau de tratament, dar nu mai mult de 1.000 de lei și o singură dată pe an, începând cu anul 2019.

La nașterea sau adopția fiecărui copil, fiecare siderurgist va primi un ajutor de trei salarii de bază minime brute. ArcelorMittal va suporta integral valoarea transportului salariaților prin cursele-convenții. Navetiștii vor primi un ajutor lunar de 100 de lei net.

Grila de salarizare va avea 14 niveluri. Cel mai mic salariu de bază brut, 2.080 lei, va fi pentru muncitor necalificat și crește cu câte o sută de lei pentru fiecare grad de salarizare. Cei cu gradul 14 vor avea un salariu de bază brut de 3.480 lei. De la 1 ianuarie 2020, salariul de bază minim crește cu 200 de lei brut, „împingând“ toate gradele de salarizare în sus cu această sumă.

Dintre sporurile acordate menționăm: pentru condiții grele de muncă: 10-25 la sută; pentru condiții periculoase: 10-20 la sută; spor de noapte: 25 la sută; pentru orele prestate suplimentar peste programul normal de lucru și în zilele declarate sărbători legale: 100 la sută; sporul pentru cei care lucrează pe bază de grafic în tură continuă sâmbăta și duminica: 25 la sută la salariul tarifar orar de încadrare.

Se plătește în continuare suma de 24 lei brut lunar pentru respectarea regulilor cardinale și se menține acordarea bonusului Maestro în sume plătibile de două ori pe an. În decembrie 2020, tot personalul combinatului va beneficia de un bonus de 500 de lei brut fiecare, în condițiile realizării indicatorului managerial EBITDA (rezultat operațional), în procent de 80 la sută față de bugetul anului 2020. ●

TREI SALARII MINIME, DE LA 1 IANUARIE

NORMATIVE. De la 1 ianuarie 2019, salariul minim brut a ajuns la 2.080 de lei, pentru un program normal de lucru în medie de 167,333 ore pe lună, reprezentând 12,43 lei/oră. Totodată, de la 1 ianuarie s-a introdus și salariu minim brut diferențiat pentru cei care ocupă funcții ce necesită studii superioare, dacă au o vechime în muncă de cel puțin un an în domeniul acelor studii. Acesta este de 2.350 de lei lunar, pentru un program normal de lucru de 167,333 ore în medie pe lună, reprezentând 14,044 lei/oră. Și, tot de la 1 ianuarie 2019, angajații din domeniul construcțiilor vor avea cel mai mare salariu minim brut, conform legii, din România: 3.000 de lei, pentru un program normal de lucru în medie de 167,333 ore pe lună, reprezentând 17,928 lei/oră. Această măsură este valabilă până pe 31 decembrie 2028. Conform HG 905/201 privind registrul general de evidență a salariaților, angajatorii au obligația să transmită informațiile privind noile salarii pentru angajați în REVISAL, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data producerii modificării, adică de la data de 1 ianuarie 2019. ● C.L.

Rambursarea taxelor auto, prelungită

TERMEN. Perioada de restituire a fostelor taxe auto (taxa specială, taxa pe poluare și taxa pentru emisiile poluante) s-a prelungit până în vară, la fel și pentru timbrul de mediu. Pentru cele dintâi, data-limită pentru restituirea banilor era chiar la finele lui

2018, ceea ce înseamnă că unii dintre cei care au depus cereri ar mai putea aștepta încă jumătate de an ca să-și vadă banii intrați în conturi. Executivul a decis ca perioada de restituire a banilor să se prelungească până pe 30 iunie 2019. ● C.L.

TEATRUL CA ȘCOALĂ ● **COPILĂRIE**

O „generală” la școala de actorie a Oanei Preda

► Micuții actori au stat pe pernuțe

VICTOR CILINCĂ
victor@viata-libera.ro

Domnișoara profesoară Ileana Cosânzeana îi ascultă pe elevi la materia fabuloasă a Fabulei! Domnișoara profesoară Scufița Roșie îi ascultă la Mate, dar și dumneaei îi plac fabulele și poeziile. Amândouă sunt chipurile mature, deci severe, dar și blânde.

În spațiul micuț, însă intim, al Trupeii de teatru „JoY ART Theatre junior” a Clasei de actorie a cunoscutei actrițe Oana Preda, de la Dramaticul gălățean, iar a fost forțată, la o ultimă montare din anul care tocmai s-a încheiat. Publicul: părinți și rude ale micilor actori, copii de numai câțiva anișori, până la adolescenți.

Spectacolul „Școala din pădure”, în care cele două „profe” ascultă fabulele spuse de copiii-vietăți ale codrului este „creație colectivă”, de unde și detașarea

cu care micuții joacă precum oamenii mari, își dau și își așteaptă replica, fac pauzele convenite, se uită în ochii celui cu care vorbesc, adaugă gag-uri... Fabule cunoscute, în variante noi, desigur, La Fontaine nu putea lipsi, cu „Greierele și furnica” ori „Corbul și vulpea”. Multe alte ticluri cu tâlc au fost spuse de copii în rol de iepuraș, de turturică, de Martiniță, de porcușorul Dolfy, de nevăstuică, de vulpiță, de cerb, rățușcă, șoricel, veveriță ori alte gingașe creaturi... „Animăluțele” învață să numere, folosesc un abac de pe vremea străbunicilor – și micii actori știu și ce înseamnă asta. „Pe bunica profei de Mate (adică a Scufiței Roșii) a mâncat-o bunicul meu cu tot cu papuci”, spunea, melancolic, un lupșor drăguț. Îl va mânca și pe purceluș dacă nu va veni la școală pentru că i-a spus cineva vorbe grele. Ca-n viață! „Vin la școală, dar noroiul tot îmi place”, admite Dolfy... Ce am văzut a fost de fapt doar prima

repetiție generală și a mers șnur! Au jucat: Daria Mațoian, Ruxandra Ioana Ardean, David Alexandru Gheorghe, Alexie Dolea, Vanesa Fuleanu, Luana Solomon, Denisa Tufaru, Eva Rotaru, Maria Gramaticu, Antonia Crețu, Maria Maței, Cristiana Rapotan, Isabela Dumitru, Briana Culească, Paul Ionescu, Anastasia Capotă, Alexia Petrea, Ana Ambrinoc. În final, Moșul a împărțit daruri.

„După doi ani și jumătate, pe lângă exerciții de atenție, concentrare, memorie, încredere, improvizație, lucru în echipă, studiu de personaj, interpretarea unei poezii, fabule, povestiri sau monolog, e gata și al patrulea spectacol”, postase preventiv Oana Preda, managerul trupei. „E mult... e puțin... nu știu. Știu doar că am reușit să creez o echipă unită, frumoasă și talentată. Așa că... după «Trenul cu amintiri», «Magia Crăciunului», «Joaca de-a Romeo și Julieta», vine...«Școala din pădure»!” ●

semnal

„Porto Franco” de iarnă

DAN PLĂEȘU
redactie@viata-libera.ro

La sfârșitul anului trecut a apărut nr. 266 al revistei de cultură „Porto Franco”, cea dintâi publicație gălățeană de profil de după decembrie 1989. Spicuim din sumar. În cadrul rubricii „Centenarul Marii Uniri - pagini de istorie literară”, două eseuri dedicate Hortensiei Papadat Ben-

gescu, semnate de Ana Dobre și, respectiv, prof. Gh. Frățiță. Amintim articolul comemorativ închinat lui Nicolae Labiș și studiul despre Eugen Simion („Luciditate și ispita lucrului integral”), ambele aparținând lui Mircea Coloșenco.

Invitatul revistei, Varujan Vosganian, oferă un amplu grupaj de poeme, iar Magda Ursache, un eseu emoționant consacrat

Centenarului. Constantin Frosin publică un profil despre Săndel Dumitru și cărțile sale. Revista găzduiește cronici literare pe marginea unor cărți semnate de Virgil Nistru Țigănuș („Ei spun că aici m-am născut...”), A.G. Secară („Poarta turcească”), Coriolan Păunescu („Zborul magic”), Ilie Matei („Pe tărâmurile lumesti”), Constantin Tănase („Sanctuarul de zgură”), Tudor Amza („Câmpia

și revendică altarul”) și Dorinel Ghițău („Parfum de gând”). Proze de Irene Postolache și Mihai Vișoiu, multă poezie bună, un remember consacrat Leonidei Lari de Vitalie Răileanu, interviul cu monahul-poet Ignatie Grecu (luat de Tase Dănăilă), numeroase note, informații culturale sau articole de artă plastică întregesc sumarul acestui ultim număr al publicației pe anul trecut. ●

O expoziție dedicată Unirii din 1859

BIBLIOTECĂ. În așteptarea sărbătorii Unirii, Biblioteca „V.A. Urechia” a deschis astăzi, Expoziția „Unirea Principatelor Române: Portrete și documente istorice”, care se poate vizita până la sfârșitul lunii. Expoziția cuprinde „documente din

colecțiile despre actul politic fundamental ce a stat la baza constituirii statului național român”, aflăm de la organizatori. Expoziția ne așteaptă la „Popasul Bibliofilului”, de la mezaninul sediului central. ● **V. Cilincă**

tendințe

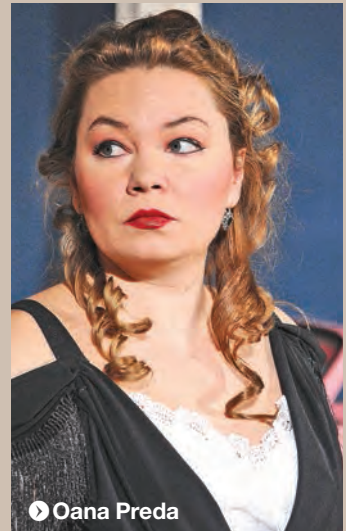
Salonul anual UAP, o selecție a selecțiilor

ARTĂ. Nu mai puțin de 42 de plasticieni expun în cadrul expoziției gălățene deschise la finele anului trecut la Muzeul de Artă vizuală, cu tot atâtea tendințe diferite! Este ediția a doua a Salonului anual al Filialei Uniunii Artiștilor Plastici din România, dedicată memoriei plasticianului și profesorului de artă plastică Vasile Neagu, stins recent din viață. Expoziția înseamnă o selecție a selecțiilor căci, preciza președintele Filialei, plasticianul Sava David, este alcătuită din ceea ce au avut mai bun cele patru saloane, pe anotimpuri, ale anului trecut. „Vă las să vă bucurați de această diversitate de organizare cromatică plastică expozițională”, a spus în deschidere directorul muzeului-gazdă, dr. Dan Basarab Nanu, felicitându-l pe curatorul expoziției, plasticianul Eduard Costandache, la vernisajul din decembrie. Curatorul l-a evocat pe profesorul său Vasile Neagu, „un artist sensibil, de atmosferă, cu foarte mult bun-simț”, profesor al multora dintre artiștii prezenți, din generații diferite. El a trecut în revistă, ca și președintele David, și premiile la nivel național și internațional cucerite de plasticienii filialei în 2018: Simona Pascale, Irina Drăgușin, Florian Doru Crihană, Gh. Miron, Sava David, Tudor Șerban, Denis Brânzei, Sterică Bădălan etc. „De la an la an, recunoașterea națională este din ce în ce mai vizibilă”, a observat David. „Sunt reprezentate toate generațiile de artiști, toate tehnicile și genurile pe care aceștia le abordează în mod obișnuit și de asemenea este etalată o amplă varietate stilistică”, a detaliat criticul de artă Mariana Cocos, de la „realism descriptiv”, la „o zonă onirică, cu accente lirice”, sau zona „coloriștilor”, cu interesante compoziții ce esențializează motivele abordate, le reformulează”, Expoziția „constituie o radiografie a creației plastice gălățene, punând în valoare potențialul acestei comunități artistice.” ● **V. Cilincă**

www.viata-libera.ro Viața ca artă

CULTURĂ

► Oana Preda

AMBASADORUL
NORD-COREEAN,
SOLICITANT
DE AZIL

ITALIA. Ambasadorul nord-coreean în Italia, Jo Song Gil, a solicitat azil pentru el și familia lui într-o țară occidentală, acțiune care ar constitui o dezertare majoră pentru regimul de la Phenian, relatează AFP. Potrivit unor surse diplomatice, oficialul nord-coreean ar fi solicitat azil la începutul lunii decembrie. Potrivit acestei surse, cazul său constituie o problemă

pentru autoritățile italiene, care, totuși, „il protejează într-un loc sigur”. Jo Song Gil, 48 de ani, a asigurat interimatul la conducerea ambasadei din octombrie 2017, când Italia a cerut ambasadorului desemnat al Coreii de Nord, Mun Jong-Nam, să părăsească țara, în semn de protest față de testele nucleare efectuate de Phenian. Di Jo este „cunoscut ca fiind fiul sau ginerele unuia dintre cei mai înalți oficiali ai regimului de la Phenian”. Diplomaților nord-coreeni trebuie în general să lase în țară membri ai familiilor lor, pentru a nu dezerta atunci când sunt detașați în străinătate. Jo Song Gil a sosit totuși la Roma în mai 2015 împreună cu soția și copiii, ceea ce sugerează că ar putea proveni dintr-o familie privilegiată, notează sursa citată, menționând că motivele acestei dezertări nu sunt cunoscute. ● **O.A.C.**

Germania
revine în
Consiliul de
Securitate

CÂND PREȘEDINTELE SUA SE UMFLĂ ÎN PENE ● **POPULISM**

Donald Trump „ar putea candida pentru orice funcție” în Europa

OVIDIU AMĂLINEI
ovidiu@viata-libera.ro

Președintele american Donald Trump susține că se simte încurajat de lipsa de popularitate de care se „bucură” în rândul europenilor, pentru că, explică el, dacă nu ar fi așa, ar însemna că nu-și face meseria, relatează DPA.

„Nu am fost ales de europeni. Am fost ales de americani, de contribuabilii americani”, a subliniat Trump, într-o conferință de presă la Casa Albă. Cu același prilej, Trump și-a reiterat convingerea că unele state europene, cum este Germania, investesc prea puțin în apărare și profită de SUA în relațiile comerciale. În același timp, însă, el s-a declarat încre-

zător că brandul său de populism „ar da bine” și dacă ar candida în Europa. „Aș putea fi cel mai popular din Europa. Aș putea candida pentru orice funcție aș vrea. Dar nu vreau. Vreau (ca europenii) să ne trateze corect și nu ne tratează”, a spus Trump.

Președintele american a făcut aceste comentarii în contextul în care proaspătul senator Mitt Romney - fost candidat republican la președinție în 2012 - a remarcat într-un recent editorial că nivelul de popularitate al lui Donald Trump este extrem de scăzut, mai ales în Europa. „Într-un sondaj din 2016 al Pew Research Center, 84 la sută dintre respondenții din Germania, Marea Britanie, Franța, Canada și Suedia au apreciat că președintele american „va face ce trebuie” în

afacerile internaționale. Într-un an, acest număr s-a redus la 16 la sută”, a scris Romney.

Mitt Romney, fost candidat republican la alegerile prezidențiale americane în 2012, ales senator de Utah în cursul alegerilor de la jumătatea mandatului în noiembrie 2018, a formulat și alte critici severe la adresa președintelui Donald Trump. De exemplu, în timpul campaniei prezidențiale din 2016, Mitt Romney, considerat o personalitate moderată a Partidului Republican, l-a calificat pe Donald Trump drept „escroc la com și misogin”. Trump ripostase la această afirmație declarând că Romney „tremurase ca un câine” în timp ce a candidat, fără succes, la președinție în 2012, împotriva lui Barack Obama. În pofida acestor afirmații, Romney fusese

luat în considerare, pentru scurt timp, pentru a deveni secretar de stat înainte de sosirea lui Trump la Casa Albă și magnatul imobiliar și-a exprimat sprijinul pentru candidatura lui Romney anul trecut, când acesta a concurat pentru un post de senator de Utah în cursul alegerilor de la jumătatea mandatului. „Cuvintele și acțiunile lui Trump au semănat tulburare în lume”, a adăugat senatorul de Utah, subliniind că Trump nu s-a arătat la înălțimea Biroului Oval în cursul celor doi ani care s-au scurs. Presa americană nu a ezitat să sublinieze că aceste comentarii ale lui Mitt Romney ar sugera că acesta ar putea să candideze împotriva lui Donald Trump în alegerile primare republicane pentru președinția SUA în 2020, notează AFP. ●

Extrema-dreaptă germană, mobilizare împotriva migrantilor

OVIDIU AMĂLINEI
ovidiu@viata-libera.ro

Extrema-dreaptă germană s-a mobilizat în urma unor agresivități asupra unor trecători comise de migranți într-un oraș din landul Bavaria și a organizat patrulă de autoapărare, a anunțat joi primarul localității, care s-a declarat „șocat”, relatează AFP. „Pot înțelege

insecuritatea care domnește într-o parte a populației, însă amenințările cu violență și ura din cele patru colțuri ale țării merg prea departe”, a declarat primarul orașului Amberg din Bavaria, Michael Cerny. El a adăugat că a informat poliția în legătură cu aceste miliții de autoapărare care se formează. Partidul de extremă-dreapta NPD, apropiat de mișcarea neonazistă,

a publicat în paralel pe unul din conturile sale de Facebook din regiune fotografii cu mai mulți dintre membrii săi purtând veste roșii cu sigla mișcării. Ei pot fi văzuți marșăluind în locurile unde s-au produs agresivitățile cu puțin timp înainte de Revelion, precum și în fața unui cămin pentru solicitanți de azil. Patru bărbați tineri originari din Afganistan și Iran

au fost arestați de poliție după ce, în stare de ebrietate, au agresat, sâmbăta trecută, zece trecători pe stradă, în Amberg. Ei vor trebui să răspundă pentru „lovituri și vătămări”. Cazul a relansat dezbateră din jurul solicitanților de azil în Germania, în continuare sensibilă după venirea în țară a peste un milion de migranți între 2015 și 2016. ●

ONU. Germania a revenit, din 2 ianuarie, în Consiliul de Securitate al ONU, ca membru nepermanent, după o absență de șase ani, relatează dpa. Germania va rămâne doi ani în consiliul alături de membri nepermanenți Indonezia, Africa de

Sud, Belgia și Republica Dominicană. În cadrul consiliului vor fi discutate conflictele internaționale. Cei cinci membri permanenți ai Consiliului de Securitate sunt Statele Unite, Rusia, Marea Britanie, Franța și China. ● **O.A.C.**

LA CEREREA MINISTRULUI FINANTELOR ● CONFLICT

Șeful ANAF a fost demis

CORINA DOBRE
corina@viata-libera.ro

Ionuț Mișa, șeful Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF), a fost demis, ieri, la solicitarea ministrului Finanțelor, Eugen Teodorovici. Potrivit jurnaliștilor din presa centrală, între cei doi există un conflict mai vechi, ministrul acuzându-l, în repetate rânduri, pe șeful ANAF de incompetență.

Pe 28 decembrie 2018, ministrul Finanțelor i-a transmis premierului Viorica Dăncilă o scrisoare în care și-a exprimat nemulțumirea cu privire la activitatea președintelui ANAF, Ionuț Mișa, și a cerut schimbarea acestuia din funcție, iar premierul a semnat ieri revocarea, a anunțat economica.net.

"Am solicitat doamnei prim-ministru revocarea din funcția de președinte al ANAF a domnului Ionuț Mișa. Anul 2019 este un an cu foarte multe provocări, în special în zona economică, iar ANAF, ca principală, poate, instituție publică din România, trebuie să-și schimbe radical comportamentul", a declarat Teodorovici, citat de news.ro, care a spus că ANAF trebuie să-și schimbe mentalitatea, în primul rând. "Trebuie să demonstreze că are un tratament corect, echitabil și onest față de contribuabili, fie persoană fizică, fie persoană juridică", a spus ministrul Finanțelor. "Sunt sume foarte importante care pot fi aduse la bugetul de stat printr-un mod mult mai eficient de lucru al ANAF", a spus Teodorovici. În replică, Ionuț Mișa a declarat că ministrul

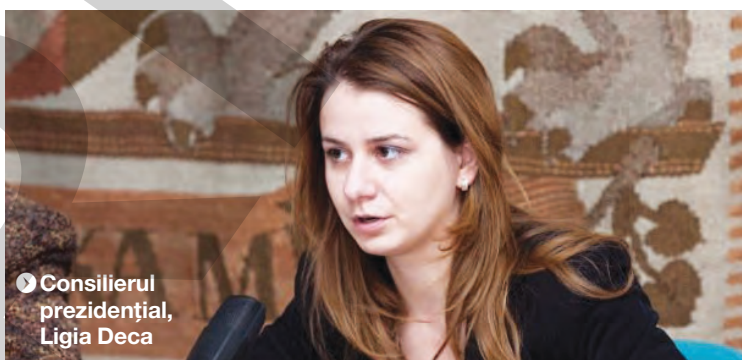
Finanțelor ar trebui "cel mult să felicite public angajații și conducerea ANAF pentru rezultatele deosebite care au contribuit major la încadrarea în deficit", potrivit Adevărul. Conform economica.net, în luna aprilie a anului trecut, Teodorovici l-a atenționat pe Mișa că va trebui să respecte țintele privind încasările, care au stat la baza bugetului pe 2018, ținte stabilite chiar de Mișa în 2017, când acesta a îndeplinit funcția de ministru al Finanțelor. În luna iulie a anului trecut, Teodorovici a repetat avertismentul și a spus că Mișa trebuie să lucreze "foarte, dar foarte mult", pentru a se ridica la nivelul său de exigență și nu acceptă nicio deviere de la planul de încasări stabilit chiar de Mișa în 2017. Bugetul general consolidat, care include atât bugetul de

stat, cât și bugetele de pensii și de șomaj, a încheiat primele 11 luni cu un deficit de 26 miliarde lei (5,58 miliarde euro), 2,7% din Produsul Intern Brut (PIB), de aproape trei ori mai mare față de aceeași perioadă a anului trecut, arată datele publicate recent pe site-ul Ministerului Finanțelor. În primele 11 luni din 2017, deficitul bugetar a fost de 10,2 miliarde lei, respectiv 1,21% din PIB. În aceeași perioadă din 2016, deficitul bugetar a fost de 5,5 miliarde lei, respectiv 0,73% din PIB. Surse citate de România TV au anunțat că premierul Dăncilă a numit-o pe Mihaela Triculescu în funcția de șef al Fiscului. Aceasta a lucrat la Direcția Control Activități cu risc fiscal și intervenție rapidă a DGAF din cadrul ANAF și este specialist în insolvențe. ●

Președinția respinge modificările aduse Legii Educației

CORINA DOBRE
corina@viata-libera.ro

Președintele Klaus Iohannis retrimite în Parlament modificările aduse Legii Educației, considerând că schimbările privind reducerea numărului de ore din învățământul primar, gimnazial și liceal sunt făcute "din pix", a anunțat, ieri, consilierul prezidențial Ligia Deca. Ea a mai spus că modificările ar duce și la un val de concedieri în sistemul de învățământ. Consilierul prezidențial pe probleme de educație a declarat, ieri, că modificările asupra Legii Educației au fost făcute fără a exista o

Consilierul prezidențial, Ligia Deca

analiză asupra impactului și vor duce la bulversări în sistemul de învățământ.

Potrivit acesteia, reducerea numărului de ore va însemna

și un val de concedieri. De asemenea, Deca a spus că, potrivit modificărilor, planurile-cadru ar urma să fie schimbate printr-un proces făcut pe genunchi și se

poate ajunge în situația absurdă în care elevii de gimnaziu să fie școlarizați după trei planuri-cadru. „Aceste modificări riscă să afecteze calitatea și coerența procesului educațional”, a mai afirmat Ligia Deca. Legat de valul de concedieri la care s-a referit, întrebată dacă are o analiză de impact, Deca a spus că a primit semnale de la federații sindicale că fiecare oră în minus înseamnă o reducere masivă a normei și deci a numărului de dascăli. "Nu avem o analiză de impact, câte ore se reduc și câți profesori. Ne-am transmis că, probabil, vor exista mii de posturi disponibilizate", a precizat ea. ●

TEODOROVICI VREA AMENZI PENTRU JURNALIȘTI

CONTROVERSĂ. Ministrul Finanțelor Publice, Eugen Teodorovici, vrea ca presa din România să nu mai publice declarațiile politicianilor înainte de a verifica informațiile și spune că va propune modificarea legii pentru ca jurnaliștii care nu fac asta să poată fi amendați, anunțând presa națională. Declarațiile au fost făcute în contextul scandalului declanșat de senatorul PNL Florin Cițu, care a susținut că angajaților din minister li se cere să măsluiască datele privind execuția bugetară pe anul 2018. Ministrul Teodorovici susține că acuzația este „o bazaconie totală și o imbecilitate”, adăugând că presa din România ar trebui să verifice astfel de informații înainte de a le publica. „Nu știu dacă presa este obligată prin lege să verifice înainte informațiile și pe urmă să le publice - dar o să verific personal acest lucru - și dacă nu există în lege, o să propun eu modificarea aceasta, inclusiv o amendă (...) Nu e corect să dezinformezi populația”, a declarat Teodorovici, citat de hotnews.ro. Florin Cițu a scris, marți, pe pagina de Facebook că va informa Eurostat privind manipularea indicatorilor economici în scopul manipulării piețelor de capital, financiare și bancare și a cerut ca experți ai opoziției să verifice corectitudinea execuției bugetare. ● C.D.

Rambursări de peste un miliard de euro

DATORII. România trebuie să plătească, în 2019, peste 1,04 de miliarde de euro către Uniunea Europeană, din împrumutul stand-by contractat în 2009, după ce, anul trecut, suma rambursată s-a ridicat la 1,43 miliarde euro,

conform datelor Ministerului Finanțelor Publice. Cea mai mare parte a sumei trebuie trimisă UE, respectiv circa 1,03 miliarde euro, iar restul către Banca Mondială. Țara noastră mai are de rambursat peste două miliarde de euro. ● C.D.

www.viata-libera.ro Viata așa cum e
SPECIAL

BURSA
DE VALORI
A DESCHIS ANUL
„PE VAL“

TRANZACȚII. Bursa de la București a deschis în creștere ședința de joi, 3 ianuarie, iar la 30 de minute de la deschidere indicele BET, care arată evoluția celor mai lichide 15 companii, creștea cu 1,17 la sută, până la 7.470,03 puncte. Valoarea totală a schimburilor realizate după primele 30 de minute de la deschiderea ședinței se situa la 1,136 milioane de lei (243.526 de euro). Totodată, indicele BET-Plus, care arată evoluția celor mai lichide 37 de acțiuni de la BVB, înregistra o apreciere cu 1,09 la sută, în timp ce indicele BET-FI al SIF-urilor era în creștere cu 0,28 la sută. BET-NG, indicele celor 10 companii din sectorul energetic și al utilităților, consemna o apreciere de 1,36 la sută. Indicele blue-chip extins BET-XT, al celor mai lichide 25 de titluri, a crescut cu 1,02 la sută, iar reperul de randament al fondurilor de investiții, BET-BK, se aprecia cu 0,71 la sută. Acțiunile Bancii Transilvania erau, joi dimineață, cele mai tranzacționate pe Bursa de la București, schimburile pe aceste titluri fiind de 195.782 de lei, urmate de acțiunile Transelectrica (25.926 lei) și Erste Group Bank AG (16.865 lei). ● **O.A.C.**

ÎN 2019, „FLOTĂ“ DE 19 NAVE ÎN CONSTRUCȚIE ● **EXCELENȚĂ**

Șantierul Naval de la Galați „joacă” în „Liga Campionilor”

OVIDIU AMĂLINEI
ovidiu@viata-libera.ro

Șantierul Naval Damen Galați a intrat în 2019 cu o „flotă” de 19 nave, aflate în diferite stadii de execuție. Mai mult decât atât, navalistii gălățeni dovedesc o versatilitate remarcabilă în abordarea proiectelor, chiar dacă e vorba de comenzi dintre cele mai complexe: nave off-shore pentru platformele marine sau centralele eoliene, iahturi de lux, remorhere multifuncționale, nave științifice și de cercetare și, nu în ultimul rând, nave militare.

„Această versatilitate în abordarea proiectelor face din șantierul naval nu numai cel mai performant șantier al Grupului Damen, dar și unul dintre cele mai performante din Europa. Dacă este să facem o paralelă cu competițiile sportive, SN Damen Galați joacă în Liga Campionilor industriei navale!”, a declarat, în cadrul unei conferințe de presă, directorul general al șantierului naval gălățean, Rino Brugge.

Demn de remarcat este că versatilitatea în abordarea proiectelor complexe, axată pe nave speciale, s-a accelerat mai ales după... criza economică, declanșată în urmă cu zece ani. „Industria navală este o piață globală. Noi ne-am axat, pentru a rezista, pe nave speciale, nave ce înglobează un know-how deosebit, pe care nu le

poate face oricine. În acest demers ne-a ajutat și tradiția pe care industria navală o are la Galați. De altfel, în 2018, șantierul a împlinit 125 ani de existență! Știu familii de navalisti din tată-n fiu, avem și un centru universitar puternic, avem aici inclusiv, tot ca parte a Damen, compania Marine Engineering Galați (MEGA), aflată în centrul tuturor proiectelor militare realizate la nivel de grup”, a explicat Rino Brugge.

Navele speciale, secretul succesului

În total, din 1999, de când șantierul a fost intrat în grupul Damen, la Galați s-au realizat peste 400 de nave, adică, în medie, în jur de 20 de nave pe an. „Dar, desigur, faptul că putem aborda proiecte tot mai complexe, precum, iată, „Maersk Connector”, ce a fost declarată, în 2017, cea mai bună navă off-shore din lume, JSS „Karel Doorman” - cea mai mare navă a Marinei Militare Olandeze sau spărgătorul de gheață „Nuyina” destinat Diviziei Antarctice a Australiei - nave cu adevărat remarcabile, unice, sunt reale motive de mândrie pentru navalistii gălățeni”, a arătat directorul general al SN Damen Galați.

Suspans în contractul corvetelor

Unul dintre momentele cele mai așteptate din industria navală este, desigur, desemnarea unui

constructor pentru cele patru corvete destinate Forțelor Navale Române, proiect estimat la 1,6 miliarde de euro. SN Damen Galați este unul dintre principalii competitori, mai ales că portofoliul său în domeniul militar este unul impresionant. Șantierul gălățean este singurul din țară care în ultimele decenii a construit nave militare - 29 de nave militare pentru diferite țări ale lumii. Printre beneficiari s-au numărat, de exemplu, Marina Regală Olandeză, Paza de Coastă din Suedia, Germania, Forțele Navale din Indonezia, Tunisia, Emiratele Arabe, Africa de Sud etc.

Modelul de corvetă propus de Damen - SIGMA - a fost deja realizat, în diferite variante, de 11 ori, iar dacă Damen va câștiga acest contract, corvetele pentru Forțele Navale Române tot la Galați se vor realiza. „În momentul de față, suntem încă în perioada de analiză și

suntem siguri că Guvernul României privește cu atenție toate ofertele pe care le-a primit. Firește, noi suntem optimiști, dat fiind faptul că propunerea noastră cred că este una dintre cele mai potrivite pentru necesitățile avute în vedere. Dar, desigur, decizia finală le aparține autorităților române, dat fiind faptul că este în joc și o valoare destul de mare a contractului, dar mai ales pentru că este vorba de capacitatea de apărare a României, a Europei și a NATO”, a explicat directorul general Rino Brugge. Dacă cele patru corvete pentru România vor fi construite la Galați, rămâne să aflăm în perioada următoare. Cert este că, până în prezent, în vreme ce alte șantiere se bazează mai mult pe promisiuni și declarații de intenție, SN Damen Galați este singurul din țară care a demonstrat, la modul concret, că poate construi nave militare.

● foto Ovidiu Amălinei

AJUTOR DE MINIMIS ● **DISPUTE**

Compania Navrom Centru de Afaceri, scutită de impozit

foto Iulia Kelt

ANCA MELINTE
ancam@viata-libera.ro

În vreme ce gălățenii vor plăti impozite și taxe majorate în 2019, iar unii dintre proprietarii neglijenți cu imobilele deținute au fost supraimpozitați cu 500 la sută, compania Navrom Centru de Afaceri SRL a fost scutită de plata impozitului pe clădiri și pe teren pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2020. Acordarea acestui ajutor de minimis a stârnit dispute la ultima ședință a aleșilor din 2018, fiind aprobată cu 15 voturi „pentru” (PSD, UNPR și ALDE) și opt voturi „împotriva” (PNL, PMP și Simona Vreme).

„E legal, dar nu-i moral!”, au susținut consilierii opoziției, la dezbaterile proiectului de hotărâre privind acordarea unui ajutor de minimis individual, reprezentând scutirea de la plata impozitului pe clădiri și a impozitului pe teren, datorat de societatea Navrom Centru De Afaceri SRL pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2020.

Nu este prima dată când compania beneficiază de această facilitate, motiv pentru care consilierul local PNL Onuț Atanasiu a atras atenția: „Am cerut ca astfel de facilități să nu le acordăm unei singure firme și să ne îndreptăm atenția către toate firmele din oraș”.

Ce-a spus primarul

„Scutirea aceasta vine în urma unei solicitări și poate fi acordată oricui întrunește condițiile necesare. Nu cade nici măcar moralmente în sarcina Primăriei să-i bată la ușă cuiva și să-l roage: «Nu ai vrea să beneficiezi de o scutire de impozit?». Este delăsare să nu vii să-ți ceri un potențial drept pentru a beneficia de el”, a explicat primarul.

Acesta care a ținut să detalieze ajutorul de minimis acordat Navrom: „Nu e vorba de toate activelor pe care această societate, Navrom, le deține pe raza municipiului Galați. Scutirea de plată se referă strict la imobilul ce servește ca sediu al Parcului de Soft din Galați. Nu se referă la toate clădirile. E o facilitate fiscală de care beneficiază de 10-15 ani! Dacă noi nu le-am acordat această subvenție, ea s-ar regăsi în tariful practic de dumnealor în vederea închirierii. Am plimbat banii de la unii la alții. Nu e nimic ilegal, nu e nimic imoral!”, a spus edilul.

„Nu e ilegal, e imoral!”

Încă din luna noiembrie, când proiectul de hotărâre ar fi trebuit să intre pe ordinea de zi a ședinței Consiliului Local, PMP a acuzat că ajutorul de minimis și acordat firmei deținute de viceprimarul Viorel Ștefan. „Și anul trecut am votat împotriva, la fel voi vota și acum. Nu am acuzat pe nimeni că

este ilegal, dar este imoral! Iar la dumneavoastră, domnu' primar, o să vină Moș Crăciun!”, a spus cu subînțeles consilierul local PMP Oana Iurescu.

Viceprimarul PSD Sorin Enache a ținut să precizeze că acest tip de facilități se referă strict la parcuri industriale și științifice, conform Legii 186: „Faptul că această clădire aparține unui investitor a dat naștere unor gloanțe politice. Nu este nici ilegal și nici imoral, este chiar o facilitate menită să atragă investitori. La ora actuală, Parcul a crescut de la 50 și ceva la 75 la sută grad de ocupare, deci se cunoaște”.

Ce s-a votat

Cu 15 voturi „pentru” (PSD, UNPR și ALDE) și opt voturi „împotriva” (PNL, PMP și Simona Vreme), ajutorul de minimis a fost adoptat. Cuantumul scutiilor pentru 2019 și 2020 se ridică la 625.001 lei, adică peste 134.000 de euro.

În mai 2017, tot prin votul aleșilor locali, a fost aprobat, pentru Navrom Centru de Afaceri, un ajutor de minimis individual în valoare totală de 149.892 de lei, reprezentând scutirea de la plata impozitului pe clădiri și teren pentru anii 2017 și 2018. „Acest ajutor de minimis este primit din 2004, în baza Codului Fiscal, și a avizului Consiliului Național al Concurenței. Doar în 2016, modificarea Codului Fiscal a permis

această sincopă de a nu mai primi ajutor”, explica, la acel moment, viceprimarul Enache.

Cum sunt sprijiniți alți agenți economici

Pentru a avea o imagine de ansamblu a modului în care sunt sprijiniți agenții economici, am solicitat Biroului de Presă al Primăriei Galați date despre facilitățile fiscale acordate și cei care au beneficiat de ele. Conform Primăriei, printre firmele care au beneficiat de facilități fiscale în 2017 se numără: SC Ratna SRL - 150.170 de lei, SC Proserv SRL - 44.623 de lei, SC Viopint Serv SRL - 33.720 de lei, SC Saginvest SRL - 26.485 de lei, SC Trans Agregat SRL - 15.594 de lei, SC Brisegroup SRL - 11.593 de lei, SC Siged-Syr SRL - 11.350 de lei, SC Ship Consulting Danube SRL - 10.619 de lei, SC Galfinband SA - 8.190 de lei și Fundația Națională Humanitas - 7.936 de lei.

Facilitățile acordate prin hotărârile de Consiliu Local vizează scutirea la plată a unor majorări de întârziere, eșalonări la plată pentru obligațiile restante la bugetul local, reducerea sau, după caz, scutirea la plata impozitelor și taxelor datorate bugetului local pentru agenții economici care realizează investiții în clădiri în valoare de minimum 200.000 euro pe raza municipiului Galați și, în același timp, își cresc numărul de salariați. ●

www.viata-libera.ro Viața comunității

SOCIAL

DARIA HĂRĂBOR, PREMIATĂ DE MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

RECOMPENSĂ. Daria Hărăbor este singura elevă din Galați care a fost premiată de Ministerul Educației Naționale pentru performanța internățională la Olimpiada de Astronomie, de unde a adus României o medalie de aur. Pe lângă diploma de excelență, Daria Hărăbor a primit și suma de 9.720 de lei, așa cum prevede ordinul de ministru. Alături de ea au fost cei doi mentori care au pregătit-o, profesoara de fizică Lucia Popa și muzeograful Ovidiu Tercu, de la Observatorul Astronomic, ambii primind, de asemenea, diplome și bani. Felicitată a fost și instituția de învățământ la care a învățat olimpică internățională, Școala Nr. 29. Directorul Florin Andronic, care a fost prezent la festivitate, ne-a declarat: „A fost emoționant să fim alături de elita întregii țări. Școala Nr. 29 a primit diplomă de excelență, dar și promisiunea unui premiu în bani (aceeași sumă ca pentru Daria), din care ne propunem să dotăm laboratorul. Ne dorim ca Daria să aducă și alte premii colegiului unde este acum, dar și ca elevii noștri să ne ofere posibilitatea de a mai urca pe o astfel de scenă, pentru că potențial avem”. ● **R.A.P.**

„Obraznic” la volan, cu repetiție

RECIDIVĂ. Un bărbat de 36 de ani din județul Galați are șanse mari să devină un mic campion al abaterilor rutiere, după ce a fost prins conducând un microbuz deși nu avea permis de conducere. Polițiștii de frontieră care au oprit în trafic, la Ildileni, Mercedesul Vito

condus de acesta au constatat că cel de la volan deținea carnet, dar îi fusese anulat ca urmare a unei abateri grave la regimul circulației, comise anterior. Drept urmare, șoferul s-a ales cu un nou dosar penal, de data aceasta pentru conducere fără permis. ● **M.Constandache**

carnet cultural

ROXANA ARTENE PENCIU

EXPOZIȚII

- **Universitatea "Dunărea de Jos"** Expozițiile "Regina soldat", "125 de ani de excelență în construcții navale la Galați".
- **Muzeul de Artă Vizuală** "Taler de sărbătoare", de Ioana Șerban. Salonul anual al artiștilor plastici gălățeni.
- **Sala "Nicolae Mantu" a Galeriilor de Artă** Expoziția "Fragmente", de Adrian Vădeanu.
- **Muzeul de Istorie** Expozițiile: "CENTENart", "Arheologie - Lapidarium", "Ambient românesc - ambient european, a doua jumătate a sec. al XIX-lea - începutul sec. al XX-lea", "Civilizația tradițională din sudul Moldovei", "Sistemul monetar românesc 150 de ani de existență", "Personalități ale Unirii Principatelor Române".

- **Casa Memorială "Costache Negri" (comuna Costache Negri)** Expoziția "Ambient românesc - Ambient european: Conacul de la Mânjina".
- **Casa Rurală "Ion Avram Dunăreanu" (comuna Suhurlui)** Expoziția "Ambient tradițional românesc".
- **Casa Colecțiilor (Galați) și Casa "Hortensia Papadat-Bengescu" (comuna Ivești)** Închise temporar.
- **Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine** "O prietenie regală: Grigore Antipa și Regii României".
- **Complexul Muzeal de Științe ale Naturii "Răsvan Angheluță"** Expozițiile: "Vis de

iarnă", "De la Burebista, la Ferdinand Întregitorul", "Chihlimbarul, varietate și culoare", "Pe culmile Carpaților", "Grigore Antipa 150", "Tentacule și tentacule", "Fosile vii - crabul potcoavă". Program de vizitare: miercuri - duminică, 9,00-17,00; luni și marți este închis. Grădina Botanică, Grădina senzorială, Acvariul și Observatorul Astronomic - Planetariu, Cinematograful 12D.

BIBLIOTECI

- **Biblioteca "V. A. Urechia"** Pe 4 ianuarie, biblioteca va fi deschisă în intervalul orar 9,00 - 17,00.
- **Biblioteca Franceză "Eugene Ionesco"** orele 12,00 - 16,00.

tel. utile

Dispecerat Urgențe	112
Ambulanță non-stop (VITAL MED)	0236/462222
Inspectoratul pentru Situații de Urgență (ISU)	0236/460441
Inspect. Jud. de Poliție	0236/407000
Poliția Transporturi	0236/418460
Secția 1 de Poliție	0236/419966
Secția 2 de Poliție	0236/460854
Secția 3 de Poliție	0236/413400
Secția 4 de Poliție	0236/468490
Secția 5 de Poliție	0236/416945
Serviciul Teritorial al Poliției de Frontieră Galați	0236/491066
Centrul de prevenire și consiliere antidrog	0236/461800
Jandarmi	0236/334152
Poliția Locală	0236/314000
Prefectură	0236/462739
	0236/460330
Consiliul Județului	0236/411099
Primărie	0236/307775
Garda de Mediu	0236/311333
	0236/413170
ECOSAL PREST	0236/312282
Informații CFR	0236/460643
Rezervare bilete tren	0236/496000
Protecția Consumatorului	0236/413929
Starea Civilă	0236/307747
Dispecerat iluminat public	0751586462

DERANJAMENTE - INTERVENȚII:	
CALORGAL:	dispecerat - 0236/311018
	0236/473100/120
	relații cu publicul - 0236/473151
APĂ CANAL:	dispecerat - 0236/463294
	0236/473380
DISTRIGAZ SUD (Galați)	021/9281
ELECTRICA (Galați)	929

SPITALE	
Spitalul De Urgență	0236/301111
	0236/301112
Spitalul Psihiatrie	0236/479401
Boli Infecțioase	0236/334022
	0236/334032
Spitalul De Copii	0236/469849
	0236/469100
Spitalul Militar	0236/423983
Spitalul TBC	0236/460712
	0236/460713
Spitalul CFR	0236/475678
	0236/475768
	fax 0236/411613
Maternitatea Municipală	0236/413131
	0236/412301

FARMACII NON-STOP:	
Hygeia (vizavi de Spitalul Județean)	0236/473013

școala iubitorilor de animale

Prețuiește sănătatea prietenului necuvântător!

foto Iulia Kelt

ANCA MELINTE
ancam@viata-libera.ro

Bun găsit, dragi iubitori de animale! La mulți ani, alături de prietenul necuvântător cu care sperăm că ați pășit cu bine în 2019! Pentru că sănătatea și comportamentul animalelor de companie să nu vă dea de furcă în 2019, deschidem prima rubrică din acest an cu o serie de sfaturi care să vă ajute să vă îngrijiți mai bine patrupedul.

Chiar dacă animalul e vioi, mănâncă și doarme bine, se joacă și, aparent, e sănătos tun, țineți seama că atât câinii, cât mai cu seamă pisicile știu să-și disimuleze eventualele suferințe fizice. Tocmai de aceea, pentru că e mai

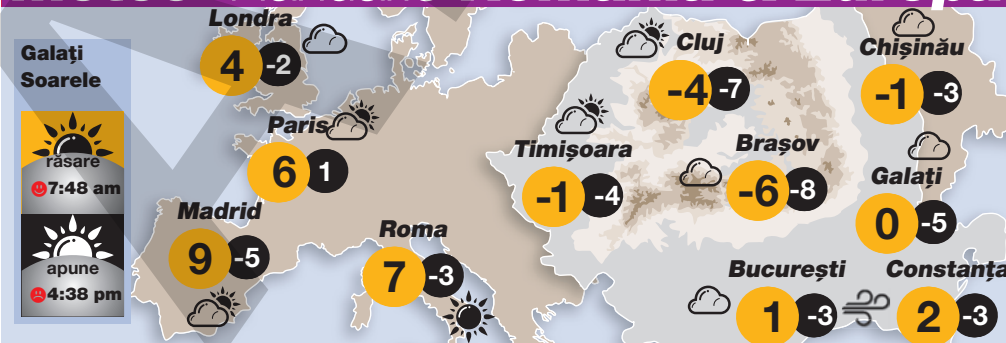
ușor să previi decât să tratezi, e bine ca măcar o dată pe an să le faceți un set de analize recomandate de medicul veterinar. Așa veți putea descoperi din vreme slăbiciuni ale organelor interne și în acest fel se poate preveni îmbolnăvirea gravă a animalului de companie.

De parazitările regulate interne și externe, precum și vaccinarea anuală sunt obligatorii, la propriu. Chiar dacă prețul acestor tratamente antiparazitare poate părea mare, este bine să faceți acest demers, periodic, la trei luni, pentru că odată animalul îmbolnăvit costurile vor fi mult mai mari. În plus, există riscul ca animalul să rămână cu sechele pe termen lung! În plus, aceste tratamente vă pun la adăpost și

pe dumneavoastră, stăpânul, și pe membrii familiei, și în special pe copii! Nu uitați nici de vaccinurile anuale obligatorii!

Un stăpân adevărat știe că iubirea față de animalul de companie înseamnă și responsabilități. Iar una dintre ele este de a preveni înmulțirea necontrolată a animalelor fără stăpân! Cu atât mai mult cu cât Primăria municipiului Galați subvenționează integral sterilizarea câinilor de rasă comună și metiși, știind că operația este una costisitoare. Din păcate, în cursul anului trecut, prea puține animale au fost sterilizate grație acestei facilități. În ciuda faptului că legea vă obligă să sterilizați patrupedele! Asupra acestui subiect vom reveni și săptămâna viitoare. ●

meteo 4 ianuarie România & Europa

ÎNNORAT. Potrivit meteorologilor, astăzi va fi înnorat. Temperatura va atinge valoarea maximă de 0 grade Celsius, iar pe timpul nopții, mercurul în termometre va coborî până la -5 grade Celsius. Nu sunt șanse de precipitații. Vântul va atinge o viteză de până la 20 de kilometri pe oră. Presiunea atmosferică va oscila în jurul valorii de 765 mm coloană de mercur, iar umiditatea nu va depăși valoarea de 65 la sută. ● **surse online**

www.viata-libera.ro Viața din carnet

AGENȚIA

cronologie

- **1643** Se naște ISAAC NEWTON (m. 1727), fizician, matematician, astronom englez.
- **1813** Se naște ISAAC PITMAN (m. 1897), fonetician britanic. A inventat primul sistem de stenografiere din lume.
- **1877** Se naște SEXTIL PUȘCARIU (m. 1948), filolog de prestigiu, istoric literar, memorialist, membru al Academiei Române.
- **1894** Se naște, la Tecuci, ION DONGOROZI (m. 1975), prozator, autor de manuale școlare, traducător. A fost director al Teatrului Național din Craiova (1926-1927); prefect al județului Caraș (1931).
- **1926** "Actul de la 4 ianuarie" prin care Parlamentul României a votat îndepărtarea prințului Carol de la succesiunea tronului și i-a recunoscut prințului Mihai calitatea de moștenitor al tronului.
- **1931** Se naște NORA IUGA, poetă, prozatoare, traducătoare, laureată cu premii ale Uniunii Scriitorilor.
- **1939** Se naște, la Ivești, jud. Galați, CONSTANTIN TRANDAFIR, prozator, critic și istoric literar, pedagog.
- **1941** Încetează din viață HENRI BERGSON (n. 1859), filosof francez, laureat cu Premiul Nobel pentru Literatură (1927).
- **1946** Se naște MIHAI CONSTANTINESCU, solist vocal, compozitor.
- **1954** Încetează din viață ELENA FARAGO (n. 1878), poetă, prozatoare, autoare de literatură pentru copii, traducătoare.
- **1960** Încetează din viață ALBERT CAMUS (n. 1913), scriitor francez, laureat cu Premiul Nobel pentru Literatură (1957).
- **1973** Încetează din viață GHERASE DENDRINO (n. 1901), compozitor, dirijor.
- **2004** Încetează din viață JOHN TOLAND (n. 1912), istoric, scriitor american, laureat cu Premiul Pulitzer. V.G.

CERNAVODĂ	85 CM	37 cm	GALAȚI	182 CM	20 cm
HĂRȘOVA	144 CM	36 cm	ISACCEA	137 CM	14 cm
BRĂILA	178 CM	24 cm	TULCEA	107 CM	11 cm

filmul zilei

VINERI, 4 IANUARIE

G.I. JANE

TVR 2. ora 22:00.
(dramă, 1997, SUA)

Cu: Demi Moore, Viggo Mortensen, Jim Caviezel

Ambițiosul proiect al senatoarei Lilian DeHaven de a introduce o femeie în programul de pregătire a trupelor de elită SEALs pare din start supus eșecului. Astfel că, atunci când locotenentul Jordan O'Neil este propusă pentru integrarea în lumea extrem de dură și exclusiv masculină a marinei americane, toată lumea ia în derâdere ambițiosul proiect.

istorie

Kim Philby - unul dintre cei mai importanți spioni ai URSS

VIRGIL GURUIANU
redactie@viata-libera.ro

Britanicul Kim Philby (n. 1912 - m. 1988), pe numele real Harold Adrian Russello, a fost pasionat de marxism în anii 1930 și, împreună cu ceilalți membri ai celebrului grup „Cei cinci de la Cambridge”, și-a legat soarta de spionajul sovietic [rusesc]. A devenit agent sovietic din convingere, nu din rațiuni financiare.

După o perioadă petrecută la Viena, a revenit la Londra. Pentru a-și camufla opțiunile, a lucrat ca jurnalist și editor al publicației pro-germane „Anglo-German Review”, apoi, în timpul Războiului Civil din Spania (1936-1939), a fost corespondent al ziarului „Times”.

În 1940, la ordinul Moscovei, Philby a intrat în Serviciul de Informații al Regatului Unit. A lucrat pentru „Special Operations Executive”, fiind numit, în cele din urmă, șeful MI6 [Serviciul Britanic de Contrainformații]. În 1949, a devenit omul de legătură între SIS și CIA - Agenția Centrală de Informații Americană. La vremea aceea, avea permis de intrare la șapte centre de spionaj importante: patru britanice - SIS, USO, MI6 și Școala de Codificare și Cifrare, și trei americane - CIA, FBI și Agenția Națională de Securitate. Numai la KGB-ul sovietic, unde a lucrat practic toată viața, nu a avut permis oficial.

După 1949, a fost corespondent al publicațiilor „Observer” și „Economist”. Philby s-a afirmat ca un jurnalist de primă mână, fapt ce i-a înlesnit contacte cu personalități de rang înalt. Între 1949 și 1951, a activat la Washington, unde a fost trimis pentru a coordona acțiunile comune ale SUA și Marea

Britanie împotriva amenințării comuniste.

În 1951, Philby a ajuns în vizorul contrainformațiilor britanice. A reușit să-i păcălească pe anchetatori și să evite acuzațiile de spionaj. Retras în rezervă, Philby a lucrat câțiva ani ca ziarist la Beirut.

Un moment de răscruce a fost anul 1963, când declarațiile agentului sovietic Golizin l-au pus în situația de a-și dezvălui identitatea. A fost „scăpat” tocmai de MI6 - după cum avea să declare abia în 1988, într-un interviu acordat ziarului „Times”, Philip Knightley.

La 22 iunie 1963, a părăsit Marea Britanie, ascuns în cala unui vas sovietic. La Moscova a primit statutul de rezident. Din dorința de a avea un nume de familie potrivit alurii sale occidentale și, în același timp, neutru, a cerut și i s-a eliberat un pașaport pe numele Martin Andrei

Fedorovici, de naționalitate letonă, născut la New York. A pătruns dincolo de zidurile KGB abia în 1977, în postura de oaspete, după 14 ani de la sosirea în URSS. A fost instructor în cadrul Primului Directorat al KGB și a creat o școală proprie pentru instruirea viitorilor spioni. A fost decorat cu înalte distincții și a primit gradul de general KGB. Și-a publicat memoriile în volumul „My Silent War”. A trăit la Moscova până la 11 mai 1988, când s-a stins din viață și a fost înmormântat cu onoruri militare.

Povestea lui Kim Philby, spionul devenit legendă, a fost ecranizată în filmele „Kim Philby - un spion desăvârșit pentru Londra și Moscova” și „Philby: spionul care și-a trădat generația”.

În decembrie 2010, la Moscova, a fost dezvelită, în memoria sa, o placă comemorativă. ●

remember

Lorenzo de Medici (1449-1492)

Lorenzo de Medici - conducător al Republicii Florentine în perioada de maximă afirmare a Renașterii italiene - s-a născut pe 1 ianuarie 1449.

A compus poezie și muzică, a fost patron al artelor și era fascinat de tehnică. Și-a asumat rolul de conducător în stat la 20 de ani, după moartea tatălui său [în 1469]. În 1478, fratele său Giuliano a căzut victimă unei conspirații, la care aderase și arhiepiscopul de Pisa. Arhiepiscopul și mai mulți conspiratori au fost spânzurați, iar Lorenzo de Medici a fost

salutat drept „Salvatorul Florenței”. Ulterior, Papa Sixtus al IV-lea l-a excomunicat pe Lorenzo de Medici, însă nu a putut înlătura familia Medici de la conducerea Florenței. Doi dintre fiii săi au reușit să obțină scaunul pontifical: Giovanni a devenit Papa Leon al X-lea, iar Giulio a ajuns papă sub numele de Clement al VIII-lea. În timpul său, Florența a devenit centrul Renașterii italiene, Lorenzo de Medici fiind protectorul unor artiști precum Leonardo da Vinci, Donatello, Botticelli sau Michelangelo. Lorenzo de Medici - numit de

contemporanii săi Lorenzo Magnificul - s-a stins din viață pe 9 aprilie 1492. ● V.G.

horoscop

4 ianuarie

CAPRICORN

22 decembrie - 19 ianuarie

Sunteți într-o formă intelectuală foarte bună.

VĂRSĂTOR

20 ianuarie - 18 februarie

Cumpărați un obiect important pentru familie, spre bucuria partenerului de viață.

PEȘTI

19 februarie - 20 martie

Este posibil să aveți dificultăți în relațiile partenariale.

BERBEC

21 martie - 20 aprilie

Vă faceți remarcat și s-ar putea să cuceriti inima unei persoane deosebite.

TAUR

21 aprilie - 21 mai

Zi favorabilă pentru întâlniri cu prietenii.

GEMENI

22 mai - 21 iunie

Vă sfătuim să fiți calm și să nu refuzați dialogul.

RAC

22 iunie - 22 iulie

Sunteți melancolic și s-ar putea să nu luați cele mai bune decizii.

LEU

23 iulie - 22 august

Aveți succes în afaceri.

FECIOARĂ

23 august - 21 septembrie

Sunteți foarte apreciat la serviciu, datorită inițiativelor inspirate.

BALANȚĂ

22 septembrie - 22 octombrie

Zi favorabilă relațiilor sentimentale.

SCORPION

23 octombrie - 21 noiembrie

S-ar putea să aveți probleme financiare.

SĂGETĂTOR

22 noiembrie - 21 decembrie

Faceți cunoștință cu o femeie care va juca un rol important în viața dumneavoastră.

www.viata-libera.ro
Viața din carnet
AGENDA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Galați, str. Domnească nr. 68

redactie@viata-libera.ro

SECRETARIAT	0236/460620, fax 0236/471028
BIROU COORDONATORI	0372/363643
REDACȚIE	0372/363631, 0372/363633
SPORT	0236/411644
TEHNO	0372/363626
PUBLICITATE	0236/460719
MICA PUBLICITATE	0372/363615
DIFUZARE	0236/460395

Cristina COCU
ManagerCONȘILIUL EDITORIAL
Gabriela CREȚU
Director generalAnca SPĂNU
Redactor șef adjuncțDan Cătălin PREDESCU
Editor Coordonator

SOCIAL-EVENIMENT: Roxana ARTENE
PENCIU, Remus BASALIC, Victor CILINCĂ,
Mariana CONSTANDACHE, Teodora MIRON,
Iasmina UNGUREANU (C.M.)

ECONOMIC-ADMINISTRAȚIE: Ovidiu
AMĂLINEI, Corina DOBRE, Cristinel LUCA,
Anca MELINTE
SPORT: Marian CĂPĂȚINĂ, Sonia BACIU,
Gheorghe ARSENI

ONLINE: Monica ZANET, Valentin CHIȚU

FOTO: Iulia KELT

REDACTORI COLABORATORI: Alina
Comșa DURBACĂ, Danuț LUNGU,
Virgil GURUIANU, Dan PLĂEȘU, Ion ZIMBRU,
Marius ȚUCA, Gheorghe GURĂU, Florin
RĂVDAN

DEPARTAMENT CALCULATORIC:
Camelia LUPU, Adrian BARBU

DTP: Lili CRĂCIUN, Cătălin PARAIPAN,
Tiberiana PRISĂCARIU

CORECTURĂ: Ramona COTĂRLEȚ, Persida
Vanda ONEA (C.M.), Andra FRĂȚIMAN

MARKETING PUBLICITATE: Veronica
COSMA, Cătălin BARCAN, Mihaela
CĂRLESCU, Ana BARBU, Dorina AXENTE

DIFUZARE: Aurora RADU, Vasilia BĂLAN,
Veronica POPA, Daniela TIRON, Veronica ILIE

DESIGN CONCEPT

Cristian Lipan (www.lipandesign.ro)

Tipar realizat la TIPOMEDIA București
Tel. 071 797 204, 0723 531 624

Copierea oricărui elemente grafice sau editoriale
ale acestei publicații va fi sancționată prin lege

COTIDIAN INDEPENDENT®
MARCA ÎNREGISTRATĂ
auditat de Biroul Român de Audit
al Tirajelor, membru al Biroului
 Internațional de Audit al Tirajelor

ISSN 1221-4914

48.000 DE CITITORI ZILNIC

Publicație ce beneficiază de rezultate
de audiență conform Studiului Național
de Audiență măsurate în perioada
noiembrie 2014 - mai 2016

CERTIFICAT ISO 9001 ȘI 14001

Vorbește CORECT!

CAMPANIE VL ● SĂ VORBIM CORECT!

Despre revocări și scumpiri

FLORIN RĂVDAN
florin.ravdan@viata-libera.ro

„Nu e normal ca președintele să nu revoce... revoce.” (Viorica Dăncilă, 26.10.2018)

Ezitarea doamnei prim-ministru se explică prin faptul că în limba noastră există niște alternanțe buclucașe precum e/ea, o/oa. Apar și la verbe, dar și la alte părți de vorbire.

În cazul verbului, alternanța care ne interesează acum o/oa nu este productivă în cazul verbelor neologice. Și, cum se întâmplă de multe ori, apar și excepții. Este corect convoc - convoacă, provoc - provoacă (alternanța este prezentă), dar acord - acordă, adopt - adoptă, ador - adoră, aloc - alocă, aprob - aprobă, comport - compor-

tă, derog - derogă, disloc - dislocă, invoc - invocă, ordon - ordonă, revoc - revocă, suport - suportă etc. (fără alternanță).

Și, cum se întâmplă și în viață când unii nu suportă ieșirea din rând și sunt fericiți când totul este uniformizat, și în limbajul neliterar apare tendința de regularizare a rădăcinii verbale (radicalului) pentru verbele noi, aplicându-se regulile vechi ale alternanțelor: denoată, disloacă, invoacă, revocă, sufoacă etc.

Scumpirile provoacă disconfort în vorbire

La B1 TV era transmisă următoarea informație (scrisă pe burtieră): „Mugur Isărescu: Pâinea s-ar putea scumpii.” Am mai discutat

despre această greșală care implică verbele de conjugarea a IV-a terminate în -i. La modul infinitiv, ele se ortografiază cu un singur „i”: a vorbi, a citi, a socoti, a scumpi etc. Există și excepții: a se sfii, a prii.

Dacă ținem cont că infinitivul se regăsește ca element component al indicativului viitor - vor scumpi -, condițional optativ prezent - ar scumpi - există posibilitatea să scriem greșit și aceste forme (lucru care se întâmplă, din păcate!).

Așadar, nu scrieți cu doi „i” forma de infinitiv a verbelor terminate în „i”!

Aveți grijă, așadar, la limbă. Am trecut de centenar, haideți măcar să vorbim așa cum trebuie, dacă la alte lucruri nu ne duce mintea! ●

periodice

Apare revista lunară „Magazinul”

VIRGIL GURUIANU
redactie@viata-libera.ro

În luna decembrie 1930, își începe apariția, la București, revista lunară pentru literatură, artă și turism intitulată „Magazinul”.

Director era Adrian Marcu, cel care semnează editorialul, din care reținem următorul fragment: „ (...) «Magazinul» se hotărăște să cuprindă în paginile mărginite, o parte din necuprins.

Cunoașterea cea bună! Vom vorbi de teatru - care făurește suflente imaginare - înduioșind cu suferințe și bucurii împlinite. Va pomeni mișcarea mare a cărților ce închid și deschid pâlpăitoarea lumină a ideilor. Va lămuri cum prin văzduh fără fir - vorbe și imagini se încheagă și călătoresc în scânteii nevăzute. Și mai vrea acest «Magazin» să cuprindă tot freământul creator din țara noastră, în acțiunea faptelor și oame-

nilor. Va lega în mănunchiuri toate aceste cunoștințe - așa cum un secerător leagă în snope de pâine menită să fie hrană a celor mulți. Viitorul îi va îndreptăți chemarea și făgăduințele. Până atunci: spor în munca nelipsită de greutate! «Magazinul» a fost deschis de tine, citorule! Fie într-un ceas bun!”

Cu numărul dublu din septembrie-octombrie 1945, «Magazinul» și-a încheiat apariția. ●

rețeta zilei Cartofi copti cu unt

INGREDIENTE. 50 g unt, 50 ml ulei de măsline, 5 cartofi mari, o ceapă, o linguriță cimbru uscat, sare, piper, boia afumată;

PREPARARE: Încingem cuptorul, ungem cu puțin unt o formă de copt rotundă (circa 15 cm diametru). Topim untul și uleiul de măsline și călim în ele

ceapa tăiată mărunț până devine translucidă. Tragem de pe foc, condimentăm cu sare, piper, boia, cimbru. Curățăm cartofii, îi spălăm și îi tăiem felii subțiri. Turnăm amestecul de ceapă peste feliile de cartofi și amestecăm bine. Aranjăm cartofii în formă și coacem 45 de minute. Apoi acoperim cu folie de aluminiu și mai dăm la cuptor 20-25 de minute. ● R.C.

www.viata-libera.ro Viața caleidoscop

MAGAZINUL

tv

mania

Gâdea - En Sabah Nur și apocalipsa presei

ANCA MELINTE
ancam@viata-libera.ro

● **Recunoaștere.** Proaspăt premiat de “Sputnik”, oficiosul de propagandă al Kremlinului, pentru “Puterea presei”, Mihai Gâdea și-a dat adevărata măsură a talentului la “Revelionul Starurilor 2019” unde i-a adus lui Dan Negru și Antenei 1 “minutul de aur”. S-a întâmplat chiar în zorii Noului An, la 0,37, când 3.703.000 de români încercau să afle cine se ascunde în spatele măștii lui En Sabah Nur din “X-Men - Apocalypse”. Cea mai complicată dintre toate, a cărei realizare a durat aproape patru ore. Între noi fie vorba, Gâdea arăta mai degrabă a șemineu ori a armură de cavaler medieval, accesoriată cu un casetofon. Deși premiul oferit pentru recunoașterea lui consta într-un purceluș viu, extrem de speriat și guițător, nimeni nu și l-a adjudecat! În clipa în care a început să joace în scenetă alături de Romică Țociu și și-a făcut auzită vocea, deghizarea s-a risipit! Și n-a jucat deloc rău! Ba mai mult! A oferit și o probă de imitație a lui Ion Iliescu, dovedă a faptului că, potrivit spuselor lui Dan Negru, “când își dă jos costumul de Sinteza Zilei, este cel mai bun imitator, mereu cu bancurila la el”. Păi, n-ar putea să rămână așa? Poate scăpăm de apocalipsă... aia a presei. ●

CONTRE PENTRU
O CĂRUȚĂ
DE LEMNE
DECLARAȚII.

Amendarea unui pădurar prins cu un transport de lemne presupus ilegal a stârnit un meci al declarațiilor între Jandarmerie și Direcția Silvică. ► **pag. 04**

DONALD TRUMP
SE UMFLĂ
ÎN PENE
POPULISM.

Președintele american Donald Trump susține că ar putea fi „cel mai popular politician din Europa. Aș putea candida pentru orice funcție aș vrea”. ► **pag. 10**

▶ COTIDIAN INDEPENDENT / GALAȚI, ROMÂNIA / ANUL XXX, NR. 8999 / 20 PAGINI / 20 PAGINI SUPPLEMENT TV GRATUIT / 2 LEI

SALARII MAI MARI ● **ALINIERE**

2019 aduce schimbări pentru străinii din România

MARIANA CONSTANDACHE
mariana@viata-libera.ro

Un angajat străin în România trebuie să aibă, începând cu această lună, o remunerație echivalentă cu valoarea salariului minim brut, majorată la 2.080 de lei. Valoarea salariului primit în România este o condiție de bază pentru ca cei veniți din alte țări să poată cere prelungirea dreptului de ședere la noi, în caz contrar solicitarea putând fi respinsă.

Salariul minim brut pe țară, una dintre condițiile care trebuie îndeplinite de străinii care solicită viză de lungă ședere pentru

detașare pe teritoriul României sau prelungirea dreptului de ședere temporară, a fost majorat de la 1.900 la 2.080 de lei, anunță Inspectoratul General pentru Imigrări. Conform modificărilor care îi vizează și pe salariații români, personalul străin încadrat pe funcții pentru care se prevede nivelul de studii superioare, salariul de bază minim brut pe țară devine 2.350 de lei lunar, pentru un program normal de lucru. Noile salarii vor trebui trecute în noile contracte de muncă sau în actele adiționale de către angajatori, pentru că numai cu aceste dovezi ale venitului minim garantat de lege, străinii vor putea solicita prelungirea dreptului de ședere în România.

Taxe plătite la BCR

Tot începutul de an aduce și o varietate a modalităților de plată a taxelor pentru permisele de ședere temporară și a documentelor de călătorie pentru străini, în sensul că acestea vor putea fi achitate și la toate unitățile teritoriale ale BCR, nu doar în conturile CN Imprimeria Națională deschise la CEC Bank, respectiv, la Trezoreria Statului.

Permisul atestă existența dreptului de ședere al cetățeanului străin, face dovada identității, a adresei de reședință sau de domiciliu în România, precum și durata și scopul pentru care i s-a acordat. Titularul documentului are obligația de a-l avea în permanență asupra sa, de a nu-l înstrăina și de a-l prezenta auto-

rităților competente ori de câte ori i se solicită.

Permisul de ședere poate fi obținut de la formațiunile teritoriale ale Inspectoratului General pentru Imigrări din județul în care străinul își are stabilită reședința sau domiciliul. Pentru obținerea permisului de ședere se vor depune personal o serie de documente cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea dreptului de ședere acordat de viză. Documentul de călătorie electronic se eliberează la cerere beneficiarilor unei forme de protecție internațională pentru o perioadă de doi ani și persoanelor fără cetățenie pentru o perioadă de cinci ani. După expirare, se va elibera un nou document de călătorie cu aceeași valabilitate. ●

www.viata-libera.ro Viata pe scurt

200 BERSERVAT

Abonează-te!
cu doar **33** de lei/lună!

Viata
libera

Abonamentele se pot face la chioșcurile „Viata libera”, până pe data de 28 a fiecărei luni, sau la factorii poștali.

Economisești
225 lei/an!
Un ziar total.

săptămâna
4 - 10 ianuarie 2019

03 gastronomie
Tendințe
culinare
în 2019

10 medicină
Lipsa somnului
crește apetitul
pentru „junk-food“

Viata
libera

Weekend
gazin

www.viata-libera.ro

supliment gratuit al cotidianului **Viata libera**

MONDZEN

Mihaela

Rădulescu

revine la Pro TV

● Vedeta a anunțat anul trecut că nu mai face parte din echipa juriului emisiunii „Români au talent“

MIHAELA VA PREZENTA REALITY SHOW-UL „FERMA” » **PAGINA 20**

Revin și nu oricum, ci într-un loc total neașteptat - în vârful muntelui. Fără rochii cu paiete, fără tocuri, fără efecte de scenă. Ador provocările inedite.

MIHAELA RĂDULESCU
prezentatoare tv

ISTORIA ALTFEL

act

Diploma
LeopoldinăVALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Diploma Leopoldină a fost un act adoptat la 4 decembrie 1691 de către Leopold I, rege al Ungariei, al Boemiei și împărat al Imperiului Habsburgic, prin care se instaura dominația habsburgică în Transilvania. Prin acest document s-a menținut sistemul bazat pe cele trei națiuni privilegiate și pe recunoașterea celor patru religii „recepte”, românii fiind în continuare excluși din viața politică, iar confesiunea ortodoxă rămânea marginalizată.

În 18 puncte se stabilesc principiile după care urma să fie condusă Transilvania în cadrul Imperiului Habsburgic, garantând statutul separat al principatului. Diploma menține neschimbate raporturile religioase, adică sistemul religiilor „recepte”: catolică, luterană, calvină și unitariană, confirmă toate donațiile și privilegiile făcute de principii Transilvaniei, inclusiv în Partium (comitatele vestice) și menține cele trei legi ale țării: Tripartitum, Approbatae Constitutiones, Compilatae Constitutiones.

De asemenea, sașii și secuii își păstrează vechile privilegii, în funcții fiind numiți sau aleși numai ungurii, secuii, sașii, fără deosebire de religie. Conducătorii Transilvaniei erau aleși din rândul nobililor sau magistraților, indiferent de religie, trebuind totuși să fie confirmați de împărat. Tributul față de habsburgi era de 112.000 de florini pe timp de pace și 400.000 de florini pe timp de război. Guvernatorul Transilvaniei era ales de Dietă și confirmat de împărat.

Cronicarul ungar Mihai Czerey nota că Transilvania a fost nevoită să schimbe „jugul de lemn otoman cu jugul de fier habsburgic”, fapt confirmat prin Pacea de la Karlowitz din 1699. ● **sursa enciclopediaromaniei.ro**

CAMPANIE DEZASTRUOASĂ ● 1915

De ce au eșuat Aliții
la GallipoliVALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Campania de la Gallipoli din 1915 a fost o tragedie. Încercarea Aliților de a cucerii peninsula Gallipoli și de a căpăta astfel controlul Dardanelor - important punct strategic - a fost un adevărat eșec. În ciuda succesului, acum foarte cunoscut, al trupelor ANZAC - Australian and New Zealander Army Corps, campania a fost un eșec total.

Proasta planificare

Primul Război Mondial a stagnat atunci când armatele Franței și Germaniei s-au luptat până la epuizare reciprocă pe frontul de vest, în 1914-1915. Când turcii otomani i-au atacat pe ruși în munții Caucaz, în decembrie 1914, Rusia a cerut ajutor din partea aliaților. Marea Britanie era însă concentrată pe operațiunile din vest. Totuși, un grup de politicieni condus de Winston Churchill, atunci Prim Lord al Amiralității, a căutat să ajute Rusia printr-un atac asupra peninsulei Gallipoli, ce urmărea obținerea controlului asupra strâmtorii Dardanele. Astfel, campania trebuia să scoată practic din joc un aliat al Germaniei, să deschidă ruta maritimă către Marea Neagră pentru a putea trimite ajutoare Rusiei. Dar eliminarea Turciei din joc nu ar fi afectat într-atât Germania. În plus, englezii n-au avut suficientă

muniție pentru propria armată, nici vorbă de a mai exporta muniție în Rusia. Armata germană pătrunsesse mult în Franța, iar Marea Britanie nu putea să-și abandoneze pur și simplu cel mai important aliat. Prioritatea frontului de vest a însemnat că expediția pentru Gallipoli n-ar fi putut să primească niciodată suficientă forță umană și muniție

întrunit eșecurile fiecărei campanii începute în acel an: lipsa unor țeluri realiste și a unui plan coerent, folosirea unor soldați fără experiență aflați la prima campanie, eșecul de a înțelege sau de a se folosi în mod corespunzător de factorul „intelligence”, subestimarea adversarului și, mai presus de toate, o încredere exagerată în forțele proprii - acel hybrid

Anul 1915

Armata britanică din 1915 nu era încă pregătită pentru război. Nu avea suficiente arme și muniție pentru campania din est pentru a putea face față unei armate turcești bine protejate în spatele mitralierelor, artileriei și sârmei ghimpate. Reușita ar fi presupus sute de arme care nu existau, mănute de soldați încă nepregătiți, folosind tehnici complexe de artilerie încă neinventate. Gallipoli a

care duce aproape întotdeauna la dezastru.

Comandament ineficient

Comandantul britanic era generalul Sir Ian Hamilton, unul din cei mai mari soldați ai Angliei. Însă planurile sale pentru Gallipoli au fost exagerat de complicate. A lansat atacuri multiple, fiecare dependent de succesul altuia, ineficiente în cazul în care ceva mergea prost. Luate ca întreg, schemele sale au fost cu totul nerealiste. Totul trebuia să meargă conform planului, dar planurile cereau fapte incredi-

bile de eroism, soldații neexperimentați trebuiau să lupte ca niște veterani, iar subordonații, incompetenți, să conducă la fel de bine ca Napoleon. Și, mai presus de toate, planurile se bazau pe supoziția că turcii vor ceda destul de repede, ceea ce nu s-a întâmplat.

Adversarul lui Hamilton era comandantul german Otto Liman von Sanders. Un profesionist precaut, Liman și-a păstrat parte a soldaților în rezervă, până când și-a dat seama ce vor să facă englezii, și apoi a ripostat corespunzător. În plus, a avut norocul ca unul din subordonații săi turci să fie colonelul Mustafa Kemal.

Logistica

Marea Britanie era la circa 2.500 de km distanță și cea mai apropiată bază britanică era la Alexandria. Dar și aceasta era la sute de kilometri de Gallipoli. Baza din insula Lemnos nu era foarte departe - aproape 100 de kilometri, dar nu putea servi decât drept loc de ancorare a flotei. Transformarea ei în bază militară a necesitat o forță de muncă imensă. Englezii aveau și un depozit de aprovizionare în Imbros, dar navele cu provizii trebuiau să traverseze de acolo 25 de kilometri pe mare pentru a ajunge la Gallipoli. În concluzie, aprovizionarea trupelor aliate era un coșmar din punct de vedere logistic, pe care comandamentul aliat n-a reușit să-l rezolve. ● **sursa historia.ro**

GASTRONOMIE

CE VOM CONSUMA ● ANALIZĂ

Tendințe culinare în 2019

MONICA ZANET

monica.zanet@viata-libera.ro

Potrivit tendințelor culinare pentru anul următor, analizate de Uber Eats, se vor consuma mai multe flori comestibile (Lavandă, Hibiscus sau flori de Borage - cunoscute pe plan local ca Limba mielului), alimente și băuturi pe bază de cânepă, dar și seitan.

Concluziile vin după ce Uber Eats a analizat peste 191 milioane de căutări în aplicație ale utilizatorilor, pe o perioadă de 6 luni, cuprinsă între lunile mai și noiembrie 2018. "Preferințele în materie de mâncare se află într-o continuă schimbare. Apariția consumatorilor responsabili, cărora le pasă ce impact are cina lor, va determina o mai mare amploare a veganismului, de la doar câteva procente pe țară până la o schimbare a stilului de viață pentru milioane de oameni. Totodată, vedem o dezvoltare fantastică a aplicațiilor de livrare de mâncare, cum ar fi Uber Eats. Acestea vor transforma rapid piața de livrare de mâncare: de la o plăcere vinovată în weekend la un obicei aproape zilnic", explică Jeanette Mellinger, șefa diviziei de cercetare de la Uber Eats.

Cinci tendințe gastronomice în creștere pentru anul 2019

Top bazat pe analiza a 191.519.375 de căutări: flori comestibile (Lavandă, Hibiscus sau flori de Borage - cunoscute pe plan local ca Limba mielului); alimente și băuturi pe bază de cânepă (semințe, lapte și ceai); seitan (bogat în proteine, înlocuitor de carne); manakish (pâine specifică Estului

sursa foto: retete.imica.ro

Mediteranei); hemul (ingredient care dă atât culoarea roșie, cât și gustul specific cărnii, obținut din soia).

Există și alimente aflate pe un trend descendent al popularității. Spre exemplu, pe măsură ce apar din ce în ce mai multe alternative la carne, e de așteptat ca mai puțină lume să consume Jackfruit, un fruct exotic cunoscut în comunitatea vegană ca unul din puținele alternative la carnea de porc. Uber Eats mai preconizează și o scădere din topul preferințelor a alimentelor pe bază de Matcha și Aloe Vera, în următoarele 12 luni.

Cinci tendințe gastronomice în scădere pentru anul 2019

Top bazat pe analiza a 191.519.375 de căutări, prin

comparație cu perioada anterioară: deserturi pe bază de înghețată; cafeaua preparată cu apă rece; matcha; jackfruit; aloe vera.

Cele mai populare căutări în rândul utilizatorilor din România

Top bazat pe analiza a 811.974 de căutări): semințe Chia; humus; bulgur; vegan; tofu; tahini (pastă de susan); quinoa; sos Sriracha; brânză Haloumi; curcuma; supă Miso; usturoi; miere; agave; ghimbir; kimchi (garnitură tradițională picantă coreeană, preparată din legume fermentate); pho (supă originală din Vietnam); trufe; cronut (un desert hibrid, combinație dintre croissant și gogoasă); dovleac, a relatat europafm.ro. ●

distincție

Sibiu - regiune gastronomică europeană 2019

În 2019, Sibiu va deveni Regiune Gastronomică Europeană. Doar opt regiuni din Europa au avut până acum privilegiul să primească această distincție foarte specială, printre care se află Catalonia și Lombardia, se precizează pe site-ul sibiugastronomia.ro. Pentru anul viitor, Sibiul și Regiunea Egee de Sud (Grecia) vor răspunde acestei provocări, de a aduce în prim-plan cultura gastronomică locală și de a convinge oamenii să se alature unei inițiative care ar putea avea efecte vizibile pe termen lung.

Recunoașterea Sibiului ca parte din această elită europeană se datorează tradițiilor gastronomice locale foarte bine păstrate, dar și diversității influențelor culturale din zona Sibiu.

Specificul gastronomic al spațiului urban sibian a fost puternic influențat de moștenirea vestică a populației germane,

sosite aici din Flandra, zona Rinului, Luxemburg și din Carintia începând cu secolul al XII-lea. Prin ingredientele folosite - tarhon, chimen, scortșoară, merișoare, răbarbură și prin preparate precum supe cu fructe uscate, sosuri de fructe, sosuri de castraveți, lichioruri, supe dulci și cârnați condimentați-bucătăria cetății Sibiului definește valențe comune celei luxemburgheze.

Cultura gastronomică este axată pe produsele lactate, cele din carne, dar și pe cele culese din natură.

Pentru implementarea programului "Sibiu, regiune gastronomică 2019", autoritățile publice sibiene s-au angajat să aloce 8,6 milioane de euro, potrivit capitalcultural.ro.

● M.Z.

trend în 2019

DIETA PEGAN

Dacă anul 2018 a fost anul veganismului, experții susțin, potrivit unica.ro, că 2019 va fi anul dietei pegan. Iată ce presupune această nouă dietă ce promite siluete perfecte. Cuvântul "pegan" este o combinație între vegan și paleo. Paleo se referă la mâncare neprocesată, multă carne și proteine, în timp ce veganismul înseamnă renunțarea completă la produsele ce provin din animale.

Dieta pegan, creată de doctorul Mark Hyman, recomandă evitarea lactatelor și a cerealelor. De asemenea, el spune că trebuie să consumi multe fructe și legume, iar majoritatea grăsimilor să le iei din alune și semințe. Ouăle, uleiul de pește și carnea sunt permise, dar doar dacă provin din surse sustenabile.

Ce poți consuma dacă îți dieta pegan

Legume - se recomandă ca 75 la sută din dieta ta să fie cu legume: muguri de bambus, varză de Bruxelles, conopidă, broccoli, roșii, ardei. Fructe: mere, cireșe, fructe de pădure, citrice. Grăsimi bogate în Omega 3: nuci, avocado, ulei de măsline. Proteine din surse sustenabile: vită, pui, somon, ouă. Leguminoase: mazăre (însă cu limită). Zaharuri naturale: sirop de arțar, zahăr de cocos, miere. Hyman a afirmat că, dacă sunt urmate corect, atât dieta paleo, cât și cea vegană aduc mari beneficii, precum pierderea în greutate, scăderea colesterolului și țin sub control diabetul. Ce nu ai voie să consumi dacă îți dieta pegan: lactate, cartofi dulci, dovleac, gluten, soia, floarea-soarelui, porumb, canola. Dr. Hyman a mai afirmat că "această modalitate de a mânca are cel mai mult sens pentru sănătatea noastră și sănătatea planetei noastre. Este mai sustenabilă și blândă cu animalele". ● M.Z.

raport

Prognoză culinară

MONICA ZANET

monica.zanet@viata-libera.ro

Canadienii vor cheltui mai mult pe mâncare în 2019. În 2019, o familie canadiană va cheltui pentru a se hrăni cu 411 dolari mai mult decât în 2018, potrivit raportului Canadian Food Price 2019. Raportul, acum la cea de-a noua ediție, este realizat de o echipă de cercetători de la Universitatea Dalhousie și de la Universitatea din Guelph. Astfel, cheltuielile anuale de hrană pentru

familia canadiană medie vor crește în 2019 până la aproximativ 12.157 dolari pe an. Prețurile globale ale alimentelor vor crește cu până la 3,5 la sută în 2019, o creștere ușoară față de anul trecut, se precizează pe paginiromanesti.ca. "Acest lucru se datorează în special costului mai

ridicat al fructelor și legumelor, care va crește probabil cu 4 până la 6 la sută." Fructele și legumele fiind o parte importantă a unei alimentații sănătoase, acest lucru ridică îngrijorări cu privire la capacitatea canadienilor de a consuma alimente sănătoase. ●

IT&C Viata liberă
V1onlineREWIND 2018,
CLIPUL CU CELE
MAI MULTE
DISLIKE-URI

YOUTUBE. Rewind, retrospectiva anuală realizată de YouTube, este de obicei un eveniment de bucurie, care sărbătorește cei mai populari creatori de conținut și cele mai mari evenimente care au avut loc pe platformă în ultimele 12 luni. În anul 2018 însă, aceasta s-a concentrat mai puțin pe evidențierea celor mai importante lucruri care au avut loc, în special din cauza controverselor de pe platformă. Desigur, comunitatea a observat acest lucru și a „taxat” clipul YouTube Rewind 2018 cu o avalanșă de „dislike”-uri, acesta devenind clipul cu cele mai multe reacții negative de pe platformă. Comunitatea YouTube pare să fie deranjată de faptul că în locul promovării multor YouTuberi populari, platforma a ales în special creatori de conținut care nu atrag controverse și multe celebrități precum Will Smith sau prezentatori TV precum Trevor Noah și John Oliver, a căror activitate nu este obligatoriu strâns legată de activitatea lor de pe internet. De asemenea, clipul include mesaje politice despre reprezentarea anumitor minorități, fanii YouTube considerând că astfel de clipuri nu ar trebui să fie incluse într-un clip

de acest gen. O parte dintre cei care au apărut în clipul YouTube Rewind 2018 au dezvăluit însă că scenariul original includea mult mai multe secvențe, care au fost însă tăiate la montaj. De asemenea, YouTube pare să realizeze aceste materiale în special pentru a le prezenta companiilor care vor să afișeze publicitate pe platformă, alegând astfel creatori de conținut a căror imagine este „curată”, pe care publicitarii îi vor putea alege în viitor pentru diverse campanii. ● **V. Chițu, sursa go4it.ro**

CELE MAI POPULARE SUBIECTE ● LISTE

Ce au căutat românii pe Google în 2018

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Google a publicat listele cu cele mai populare căutări realizate de români în 2018. Care sunt oamenii, evenimentele sau subiectele care au captat atenția românilor în acest an, dar și care au fost cele mai „fierbinți” titluri din divertisment, telefoanele cele mai „în trend” în căutări în 2018 sau cele mai frecvente întrebări la care au căutat răspunsuri români.

Cele mai populare căutări: Rezultate bacalaureat, Rezultate evaluare națională, eMag Black Friday, Campionatul Mondial, Si-

mona Halep, Calendar ortodox, Picnic Cuvânt, Andrei Gheorghe, Avicii, Admitere liceu.

În afară de căutările legate de educație și Black Friday, Campionatul Mondial de Fotbal de anul acesta a polarizat interesul în căutări al românilor, alături de Simona Halep, cel mai în formă sportiv român. De altfel tenisul a depășit de cele mai multe ori fotbalul în căutările românilor pe Google în 2018.

Evenimente sportive: Campionatul mondial de fotbal, Australian Open, Wimbledon, US Open, Indian Wells, Roland Garros, România – Serbia, Real Madrid – Liverpool, Steaua – Lazio, Jocurile olimpice de iarnă.

Exatlon și „Fifty Shades Freed” sunt titlurile care conduc topurile celor mai „în trend” emisiuni TV, respectiv filme, în căutările românilor în 2018.

Show-uri TV: Exatlon, Insula iubirii, Asia Express, Chefi la cuțite, Cerbul de Aur, Ferma vetetelor, Vocea României, Ultimul trib, Româniii au Talent, Ninja Warrior.

Filme: Fifty shades freed, The nun, Venom, Bohemian rhapsody, Deadpool 2, Jumanji Moromeții 2, Black panther, A star is born, Red sparrow.

La capitolul smartphone-uri, lista este împărțită între Huawei, iPhone și Samsung.

Smartphone-uri: iPhone XS,

Huawei Mate 20 Pro, iPhone X, Huawei P20, Samsung S9, Huawei P20 Lite, Huawei P20 Pro, iPhone XR, Huawei P10 Lite, Samsung Note 9.

Românii au mai căutat pe Google și informații despre subiecte de interes general care au circulat recent în spațiul public: bitcoin, pesta porcină, formulare ANAF, ce este imunoglobulina.

„Ce este...?”: Ce este bitcoin, Ce este curentul electric, Ce este pe 24 ianuarie, Ce este imunoglobulina, Ce este pesta porcină, Ce este orgasmul, Ce este formula- rul 600, Ce este pilonul 2 de pensii, Ce este floarea-de-colt pentru alpiniști, Ce este substantivul.

● **sursa go4it.ro**

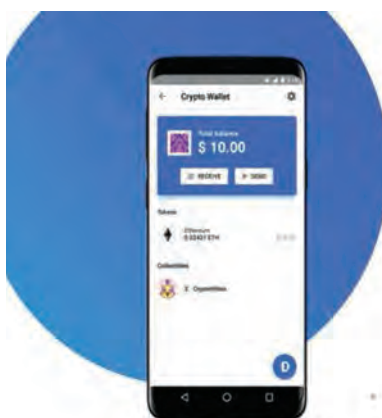
browser

Opera, versiunea pentru Android, are un portofel electronic pentru criptomonede

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Chiar dacă prețul criptomonedelor s-a prăbușit, asta nu înseamnă nu poate crește înapoi. Acționând după aceeași ideologie, producătorii hardware și software încă pun în aplicare planuri concepute cu mai multe luni în urmă, când entuziasmul față de subiectul criptomonedelor se afla la cote înalte.

Tehnologia blockchain pare tot mai mult un subiect despre care toată lumea a auzit, dar pe care nimeni nu-l înțelege cu adevărat. Înțelegem că ar fi ceva bun, doar că nu știm exact la ce. În pregătire pentru acel viitor în

care tranzacțiile cu criptomonede sunt la fel de comune ca plățile cu cardul de credit, dez-

voltatorul Opera a implementat în versiunea pentru Android a browserului cu același nume un

portofel electronic pentru monede virtuale, la care putem apela pentru efectuarea de plăți direct de pe telefonul mobil.

Chiar dacă nu este la fel de sigur ca un portofel hardware, cum este cel oferit pe telefoanele HTC Exodus, noua funcție ar putea încuraja folosirea plăților în monede virtuale, ca alternativă la tranzacțiile bancare.

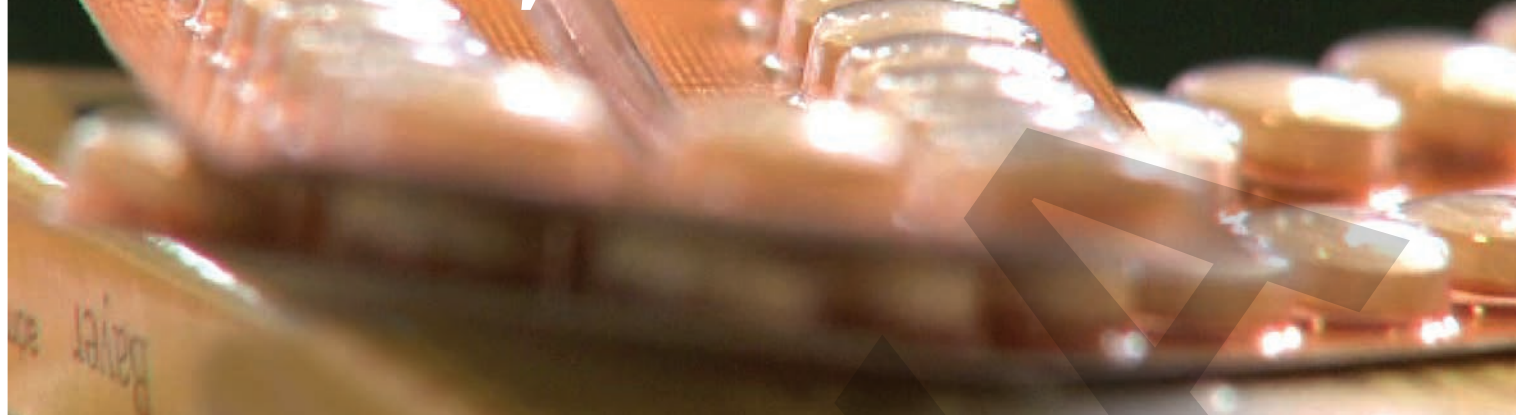
Măsura vine după ce dezvoltatorii Opera au exprimat în mod public interes față de acest subiect și chiar au introdus noi filtre pentru blocarea atacurilor informatice îndreptate asupra utilizatorilor care desfășoară astfel de tranzacții din browserul web. ● **sursa go4it.ro**

SEXOLOGIE

BENEFICIILE, DAR ȘI POSIBILE EFECTE ADVERSE ● **SIMPTOME**

Semne care îți arată că anticoncepționalele nu funcționează

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Anticoncepționalele, pilule destinate împiedicării apariției unei sarcini, pot avea anumite efecte asupra bunei funcționări a organelor interne, dar și asupra pielii.

Dacă ești într-o relație de lungă durată și nu crezi că este momentul oportun pentru apariția unui bebeluș, atunci este indicat să apelezi la o metodă contraceptivă. Însă, pentru a face acest pas, este recomandat să mergi la un medic specialist care, în urma unui set de analize medicale, să îți prescrie pilulele anticoncepționale cele mai potrivite pentru tine. În cazul în care le iei după ureche, ai toate șansele să te confrunți cu anumite simptome ce ar trebui să te pună pe gânduri și să-ți spună că ceva nu este în regulă.

Aceste pilule conțin doze destul de puternice de hormoni ce pot declanșa anumite stări în organismul uman. Astfel că, de cele mai multe ori, regăsim în compoziția pilulelor

o combinație dintre progesteron și estrogen sau doar progesteron. Aceasta este cauza pentru care există riscul să te confrunți cu stări emoționale schimbătoare, putându-se ajunge chiar până la stări depresive. Din acest motiv, la cel mai mic semn de oboseală excesivă sau de depresie, nu ezita să vorbești cu medicul tău pentru a putea schimba fie combinația de hormoni, fie doza. Atât timp cât iei pilule, nu ar trebui să simți niciun fel de durere menstruală. În caz contrar, nu ignora aceste semne, mai ales dacă vorbim despre greață, senzația de vomă, sângerări între menstrue sau tulburări de vedere. Atunci când începi tratamentul cu anticoncepționale, unul dintre cele mai bune aspecte este reglarea menstruației și a problemei tenului acneic. Astfel că, în caz contrar, dacă tenul tău nu dă niciun simptom de îmbunătățire și te confrunți cu o explozie acneică, deși te afli sub tratament cu anticoncepționale, anunță medicul pentru a găsi o soluție favorabilă. În momentul în care ceva nu este în regulă, corpul dă semnale de atențio-

nare, astfel încât să poți lua măsuri. Nici durerile de cap sau celebrele migrene nu trebuie ignorate, mai ales dacă apar după ce ai început să iei pilulele. Durerile de cap se află într-o strânsă legătură cu hormonii și cu ciclul menstrual, astfel că o bună parte a femeilor se pot confrunta cu sindromul premenstrual, condiție ce cuprinde dureri de cap. În acest caz, organismul tău transmite semnalul că nivelul de estrogen din organism este la un nivel scăzut, moment în care este necesar să mergi la medicul specialist.

Libidoul lipsește cu desăvârșire

Hormonii din organism, alimentația și pilulele contraceptive pot afecta libidoul. Mai ales pilulele care sunt pe bază de hormoni nu ar trebui să influențeze în niciun fel pofta pentru plăcerea sexuală. Oricare dintre semnele de mai sus reprezintă un motiv alarmant, de aceea nu ezita să vorbești cu medicul specialist la primul simptom nou ce apare în funcționarea organismului tău. ●

ACESTE PILULE
CONȚIN DOZE
DESTUL
DE PUTERNICE
DE HORMONI

studiu

Vinul roșu, benefic pentru plăcerea din dormitor

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Beneficiile consumului moderat de vin sunt un subiect controversat. Grămezile de studii pe tema beneficiilor vinului asupra sănătății umane nu pot să infirmе, totuși, contraefectele pe care le are consumul de alcool și pe care le știe toată lumea. Vinul roșu are un impact bun asupra sănătății bărbaților, dar puține sunt studiile care pot să bage mâna în foc atunci când e să comunice despre impactul vinului roșu asupra sănătății femeilor. Bineînțeles că, asupra inimii, vinul roșu are ace-

lași efect și la femei, și la bărbați. Un studiu publicat în „The Journal of Sexual Medicine” din 2009 explorează relația dintre consumul de vin roșu și funcția sexuală la femeile sănătoase, care nu suferă de disfuncții sexuale.

Lubrifierea e mai bună

Studiul a inclus 798 de femei cu vârste cuprinse între 18 și 50 de ani, împărțite în trei grupe. Prima grupă a inclus femei care au băut unul sau două pahare de vin roșu în fiecare zi. Al doilea grup a inclus femei care nu au băut nicio băutură alcoolică. Al treilea grup a inclus femei care au depășit cele

două pahare de vin admise zilnic, din punct de vedere medical. Apoi, participantele au fost rugate să completeze chestionarul privitor la Indexul Funcției Sexuale Feminine și să spună, în același timp, cât alcool au băut.

Rezultatele au arătat că femeile care au băut vin roșu cu moderație au avut un index al funcției sexuale feminine mai ridicat decât al non-băutoarelor și al excesiv-băutoarelor. De asemenea, a fost reținut faptul că atât dorința sexuală, cât și lubrifierea au fost superioare celorlalte două grupe. În același timp, nu au fost observate diferențe semnificative în ceea

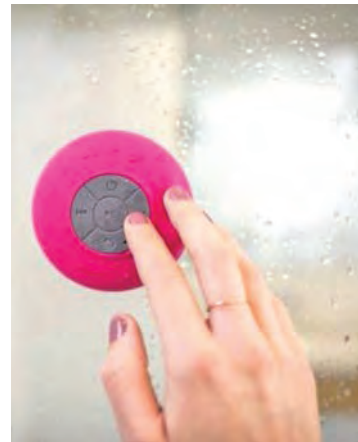

ce privește atingerea orgasmului, durerea sau satisfacția generală. Cu toate acestea, studiul insistă pe ideea că puțin vin roșu ar îmbunătăți funcția sexuală. ●

pentru femei

DUȘURILE FRECVENTE ÎȚI INFLUENȚEAZĂ VIAȚA SEXUALĂ

EFECT. Oricine își dorește să fie îngrijit și să se simtă bine în propria piele înainte de o noapte romantică în doi. Dar cum ar fi dacă ai afla că dușul de dinainte îți poate compromite seara? Află motivele pentru care nu e bine să faci duș înainte de a face sex. Dacă te speli înainte, s-ar putea ca pielea ta să nu mai fie la fel de hidratată și plăcută la atingere și să își piardă din finețe. Dușurile frecvente elimină uleiurile naturale din corp, de aceea ar fi indicat să le eviți înainte de a fi mângâiată.

Săpunurile te fac mai puțin atrăgătoare

Te-ai gândit vreodată că săpunul sau gelul de duș parfumat s-ar putea să nu fie pe placul partenerului tău? Când vine vorba de miros, bărbații sunt extrem de sensibili și, de cele mai multe ori, ei nu suportă aromele dulci și puternice. La nivelul subconștientului, senzația neplăcută le poate afecta starea de spirit, în așa fel încât să nu își mai dorească să facă sex.

Mirosul tău natural îl atrage mai mult

Imaginează-ți că în trecut oamenii erau atrași între ei fără să folosească artificii de înfrumusețare sau de parfumare a pielii. Lasă-ți pielea exact așa cum e ea, căci vei fi mult mai atrăgătoare pentru partenerul tău din punct de vedere hormonal. Atât timp cât respecti câteva reguli simple de igienă, nu este nevoie să recurgi la alte metode de a-ți reînprospăta pielea. Cel puțin nu în cazul unei partide de sex, în care vei transpira inevitabil.

O baie împreună, mult mai indicată

După ce vă iubiți în așternuturi, propune-i partenerului tău să faceți împreună o baie relaxantă, care vă va da o stare de bine. Cu acest prilej, veți avea timp să discutați mai multe lucruri și, de ce nu, să vă apropiați și mai mult. Nu exagera cu spumantul de baie și alege câteva petale de trandafir pentru decor. ● **R.B.**

LECTURĂ

Cenaclul „Noduri și Semne”
O nouă viziune pentru 2019

Se face un an de zile de când cei care coordonau activitatea cenaclului „Noduri și Semne”, prozatorii Ion Avram (mai bine de douăzeci de ani) și Victor Cilincă (peste zece ani), au făcut un pas în spate pentru a permite tinerei generații să se afirme. Anul 2018 a fost unul al schimbărilor, am actualizat de comun acord sigla, am făcut evenimente, am avut afișe. „Caravana Noduri și Semne prin colegiile din Galați” a fost cel mai vizibil proiect. Am fost prezenți în câteva colegii din oraș, le-am povestit tinerilor despre activitatea de la cenaclu și i-am invitat să ni se alăture. Galațiul literar a doborât un record frumos, nu mai puțin de cinci prozatori, membri ai cenaclului nostru, și-au lansat romanele la Târgul Internațional de Carte Gaudeamus. E vorba de Cezar Amariei și de autorii de la „IV Romane”, Tudor Neacșu, Octavian Miculescu, Adi Secară și **Andrei Velea**. La această reușită se adaugă și debutul Simonei Toma, cu o carte excelentă de poezii, tradusă în mai multe limbi. Dar și debutul lui Marius Chiru, cu o interesantă poveste gotică. Între reușite, voi menționa și descoperirea poetului Dorian Stoilescu, profesor de informatică din Galați, emigrat în Australia. E o întregă generație care ajunge la maturitate, sunt reușite frumoase pentru cenaclu nostru! Îmi voi permite să descriu o viziune pentru 2019. E o viziune care îmi aparține, la care țin mult. Mă bucură faptul că tinerii din cenaclu, dacă-i întrebi, nici nu știu cine conduce cenaclu. Practic, nici nu există o conducere anume. Există autori care citesc în cenaclu, comentatori, cronicari și există oameni care se implică în evenimentele pe care le realizăm împreună. Cenaclu „Noduri și Semne” devine o platformă deschisă pentru proiecte literare. Atâta timp cât considerăm, generic, că avem beneficii de imagine, oricine poate propune proiecte literare și îi poate implica pe membrii cenaclului. Îi invit cu cea mai mare sinceritate pe toți colegii să se gândească la proiecte noi, să le propună și să își găsească sprijin în realizarea lor. Democrație literară, coordonare discretă și proiecte concrete! Voi profita de această ocazie pentru a propune un nou proiect pentru 2019. Desigur, voi solicita și adeziunea colegilor de cenaclu la începutul lui 2019. O întâlnire pe lună să o organizăm într-una dintre librăriile orașului, aceasta este propunerea mea. În librării este cultura adevărată, vie, acolo e contactul real cu viitorii cititori ai scrierilor noastre. Să ne apropiem de cititori. Ei ne vor cumpăra cărțile, ei vor participa la lansările noastre! Pentru 2018, bilanțul e unul frumos, cu multe realizări. Pentru 2019 ne propunem mai multă anvergură, mai multe proiecte și mai multă implicare.

● **Andrei Velea**

ADRIAN G. ROMILA, „ZEPPELIN”, POLIROM, 2017 ● **CONSEMNĂRI**

O poveste (și) de iarnă: a întâlni Ficțiunea cât se poate de uriașă!

Dacă aș fi fost un adolescent de dinaintea de 1989, care ar fi citit „Zeppelin” după câteva cărți de povestiri ale... „Ceahlăului” literaturii române, Mihail Sadoveanu, l-aș fi declarat pe Adrian G. Romila, cu inconștiența adolescentului, „un demn urmaș în ale povestitorului”...

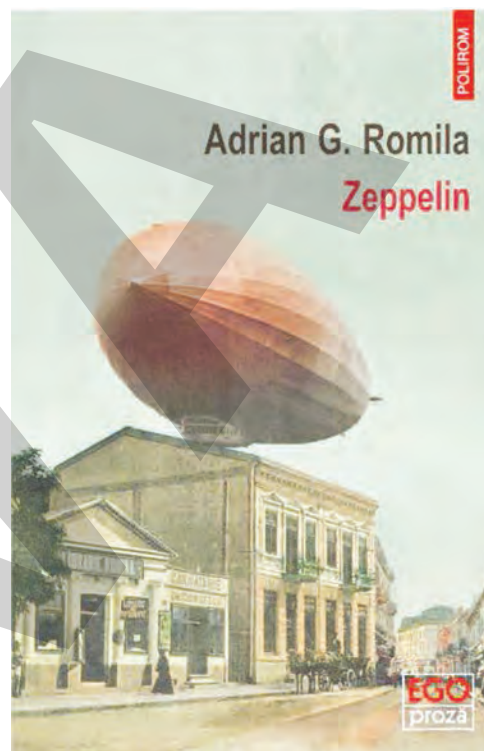
După Llosa cu al său povestaș, deși nu știu cât de mult s-ar potrivește *in extenso*, i-aș putea spune „micul Llosa din Piatra Neamț”, deși ar mai fi de găsit comparativ niște nume literar-măgulitoare pentru ceea ce a realizat în „Zeppelin”, fascinand cititorul, dar și lăsându-l cu buzele uscate, ca să nu spunem împușcat în pustiul munților Ceahlăului, înzăpeziți... mai ceva ca-n „Baltagul”!

Desigur, nu încercăm să măgulim pe cineva, așa cum nici A.G. Romila nu a încercat cu, de pildă, Calistrat Hogaș (apropo, în anul 2017 s-au împlinit 100 de ani de la moartea tecuceanului!), menționat de câteva ori, sau cu întreaga Urbe a Tombstone-ului moldav (veți vedea legătura dintre orașul făcut celebru de Wyatt Earp și Piatra Neamț, al cărui nume, dacă nu mă înșel, chiar nu este menționat în carte, exceptând o clapetă!)! Cert este că poate fi, cartea, și un mic omagiu adus povestitorului, povestitorilor moldavi în genere!

Prin finalul „ales”, am putea spune că avem de-a face cu un Lars von Trier aproape idilic, încercând să îndulcească viziunea lucidă asupra umanului, sugerând că lupii (în sine) mai pot fi păcăliți cu puterea artelor (ca în diverse mitologii mediteraneene; este una dintre scenele memorabile, antologice al cărții, unde oamenii cântă, înconjurați de fiare: „I dreamed a dream the other night...”), dar oamenii continuă să fie fideli dictonului, tot mediteranean, *homo homini lupus!*

Totuși, Adrian G. Romila nu va apela la arsenalul unui Tudor Ganea (care distruge bună parte din Constanța și București, sic!), par exemple, sau la soluția lui Lars von Trier din „Dogville” sau mai radicală din „Melancholia”!

Urbea mitologizată – într-o epocă a demitizării, Adrian G. Romila a ales să remitologizeze, declarând, de exemplu, pe clapeta menționată, explicit: „Acest roman s-a născut din dorința de a-mi remitologiza spațiul natal. M-a ajutat mult potențialul epic al întregului peisaj. Și, desigur, am avut în față câteva stampe, întâmplări și personaje care mi s-au impus, la limita istoriei. Căci despre timp și despre istorie e vorba, între altele, în carte. Ce provoacă un schelet de uriaș descoperit la marginea unui oraș mic e și el un fapt al istoriei, nu-i așa?” -, așadar Urbea, dar și împrejurimile, se vor bucura de o cronică, pe scurt, a evenimentelor care vor urma începutului de secol XX – povestirea propriu-zisă se termină la început de an 1912, după ce debutează în răcoarea unei dimineți de 3 mai 1910! -: dezvoltarea interbelică și comunistă a orașului, construcția barajului de la Bicaz, lacul rezultat acoperind o localitate cheie în

carte, Hangu, contribuția Pietrei Neamț la al doilea război mondial (din gara de aici dă mareșalul ordinul cu trecerea Prutului), ce se întâmplă în primul război mondial (un Zeppelin german este doborât deasupra Orașului în august 1917, dar nu despre el este vorba în carte), se ajunge (prin meandrele desfășurării acțiunilor) la un Ceaslov desenat de uriași care dovedește că spațiul și timpul pot fi ale istoriei, iar istoria poate fi, aproape ca în teoria bandei lui Moebius, „o bară îndoită, pe care Orașul e o parte, întins înspre un capăt al ei și înspre celălalt.

Secvențe din viața lui trecută și viitoare erau acolo, pe ultima pagină, fără ca Andrei Toma (nota a.g.secară: personajul principal, un tânăr jurnalist, de la „Reformatorul”, preocupat de... non-ficțiune, dar și de desen, „blestemat” să întâlnească Ficțiunea cât se poate de uriașă!) să fi putut să le înțeleagă (afară de zborul său în zeppelinul ca un pește aprins) (*de unde, din înalt, nota a.g. secară, face o antologică declarație de dragoste*): barajul de la Bicaz, cu șoseaua de deasupra; cartierele de blocuri cu antenele de comunicație înfipite în vârf, care-au înlocuit, treptat, casele și prăvăliile; cele două războaie mondiale, când oamenii și-au luat viețile cu tot felul de arme nemaivăzute, pe pământ, în apă și-n aer; ajungerea americanilor pe Lună, cu racheta, în iulie 1969, prefigurată, în felul ei, de americanul care s-a înălțat cu un zeppelin pe cerul de deasupra Bistriței, în iunie 1911; explozia centralei nucleare ridicate de sovietici la Cernobil, în aprilie 1986, al cărei nor ucigaș a trecut și pe deasupra Orașului, în drum spre văzduhul Europei.

În desenul cu omul inform care își ține mâinile pe suprafața îngustă, ca un ștergar, sunt eu scriind această carte. Am făcut-o în

fața laptopului personal, mângâindu-i apăsat tastatura dreptunghiulară. Și eu mărturisesc oricui o va citi: iată, oameni uriași au vestit cândva despre mine!” (p.216-217)

Așadar, toate acestea rezultau din niște desene misterioase descoperite într-un ceaslov vechi, desene atribuite unor uriași care locuiau într-o parte a localității Hangu, precursorii ale benzilor desenate...

Tehnic vorbind, plecând de la Kristeva sau nu, ajungând la Gérard Genette, cel din „Palimpsestes”, care introduce noțiunea de transtextualitate sau de transcendență textuală, cu toate subdiviziunile sale, Adrian G. Romila este un maestru al intertextualității, un paratextualist, un metatextual, un hipertextual, un arhitextual... Apar în carte Wyatt Earp, Queequeg (nu se poate să nu-l știți din „Moby Dick”), însuși cașalotul buclucăș, un deloc de neglijat Johann van Helsing (nu că „Zeppelin” ar fi îndeajuns de gotic, dar avem elemente, culminând cu „genocidul” uriașilor, amintind de ospitalitatea neaoș românească), se vorbește despre Golem, apare un jidov rătăcitor sau nu, mai sunt și alți evrei, un solomonar Moș Gheorghe, Petru Rareș, ba și Victor Brauner, la început, p.9, și la sfârșit, p.214-215, Dimitrie Leonida, Maica Serafina...

Ce mai, cartea mustește de referințe, este și un eseu despre diferența dintre A FACE și A POVESTI, unde celălalt personaj principal, „americanul” Aron Mureșanu (chiar nu spun cine este, orice mi-ați face!), este apostolul optimist al Progresului, devine prietenul (de nedespărțit, în ultimă instanță și împrejurare) lui Andrei Toma (siluetele lor hălăduind prin munți sunt un alt omagiu adus lui Calistrat Hogaș), el știind „de mult că viața adevărată, aia din lăuntru adânc al istoriei, nu-i lipsită niciodată de surprize, de suferințe și de moarte, indiferent de timpurile și de locurile unde trăiesc oamenii.”

Dacă printre uriași s-ar fi strecurat și niște zâne, mai că ai fi putut spune că este o feerie de carte, în care totul se termină (aproape) cu bine! Oamenii au trăit cu tehnologia, (anti) heideggerian, fericiți, până la adânci bătrâneți!

Subintitulat „Stampe și istorii apocrife”, romanul-zeppelin, o nouă subspecie literară (sic!), adică romanul „Zeppelin” învie o lume („vârsta de aur a statornicieii” lui Stefan Zweig, și el de găsit la motto-uri), deschide porți către lumi virtuale, către „ceruri” din acelea de care ne amintim când citim prologul: „Când a făcut Dumnezeu lumea, a plămuit-o prea mare și nu încăpea deloc sub cer” (din vechi legende românești!)... Adrian Romila, cu „eleganța ariciului” care a fost mai înțelept decât Creatorul, pune bazele unei metafizici care are ca obiect premonițiile și prorocirile artelor (Via Brauner!), dar și metafizica iubirilor de plaiuri natale, strigă din înaltul propriei nacele literare către lumea sa, Orașul său, „Te iubesc!”

Cărțile bune fie cu voi! ● **a.g.secară**

DESCOPERĂ

DEEP CARBON OBSERVATORY ● ȘTIINȚĂ

În adâncurile Pământului trăiesc milioane de specii necunoscute

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Viața pe Pământ ia miliarde de forme, însă cea mai mare parte a biosferei terestre este ascunsă privurilor, în adâncimile abisale ale oceanelor și în subsol, oamenii de știință susținând că ar putea fi vorba de milioane de noi specii de viață care așteaptă să fie descoperite, informează Life Science, citat de Agerpres.

În ultimii 10 ani, căutarea acestor forme de viață de sub pământ a fost preocuparea cercetătorilor din cadrul proiectului internațional Deep Carbon Observatory (DCO). Compus din peste 1.000 de cercetători din 52 de țări, proiectul DCO își propune să descopere și să clasifice formele de viață din așa-numita „biosferă din adâncuri” - un misterios angrenaj de ecosisteme vii care se succed între suprafața și mantaua terestră.

Chiar și această lume subterană, caracterizată de întuneric și de presiune și temperaturi în creștere, pe măsură ce coborâm spre centrul Pământului, există viață, iar conform cercetătorilor din cadrul DCO, ar fi vorba de milioane de specii microbiene care au apărut la puțin timp după formarea planetei și, de miliarde de ani, așteaptă să fie descoperite.

Într-un comunicat în care subsolul planetei este denumit „un Galapagos subteran” ce așteaptă să fie studiat, cercetătorii din cadrul DCO estimează că biomasa formelor de viață pe bază de carbon care trăiesc sub picioarele noastre este

incomparabil mai mare decât biomasa formelor de viață de la suprafața planetei.

„Chiar și în întuneric și în condiții dificile, cu surse de energie limitate, ecosistemele intraterestre au evoluat în mod unic și au rezistat de-a lungul milioane de ani”, a comentat Fumio Inagaki, geomicrobiolog din cadrul DCO. „Extinderea informațiilor de care dispunem despre viața din adâncuri ne va ajuta să înțelegem cum și de ce a apărut viața pe planeta noastră și dacă viața poate exista și în subsolul altor planete, așa cum este Marte”, a adăugat el. Oamenii de știință au forat la mari adâncimi în platurile marine și au preluat mostre de microbiom din mine și sisteme carstice din sute de locuri din întreaga lume. Datele obținute astfel sugerează că biosfera din adâncuri are un volum de aproximativ 2,3 miliarde de kilometri cubi - aproximativ dublul volumului oceanului planetar - și adăpostește aproximativ 70% din bacteriile și organisme-

Arheele

(ARCHAEA)

- ▶ Este unul dintre cele trei domenii ale vieții, alături de Bacteria și Eucaria
- ▶ Include un singur regn - Archaea
- ▶ Au fost inițial descrise ca organisme extremofile, dar mai nou au fost descoperite într-o arie largă de habitate, cum ar fi solul, oceanele, colonul uman sau în ombilicul uman
- ▶ Reprezintă o mare parte a vieții de pe Terra și poate avea roluri importante atât în circuitul carbonului în natură cât și în circuitul azotului în natură
- ▶ Nu se cunosc cazuri de agenți patogeni aparținând domeniului Archaea

le unicelulare archaea care trăiesc pe Pământ.

Unele astfel de microorganisme extremofile reușesc să populeze nișe de mediu aparent incredibil de ostile vieții. Spre exemplu, organismul monocelular Geogemma barossii trăiește în hornuri hidrotermale pe fundul mărilor și oceanelor, proliferând la temperaturi de peste 120 de grade Celsius. Oamenii de știință au găsit microorganisme la 5 kilometri adâncime în subteran și până la 10,5 kilometri sub apă. Descoperirea de noi forme de viață și extinderea granițelor între care este posibilă viața pe Terra le va oferi oamenilor de știință noi criterii după care să caute viața și pe alte planete. Trăim pe o planetă care efectiv mustește de viață, de la limita superioară a atmosferei până în adâncurile crustei terestre, iar studiile realizate până în prezent asupra biodiversității pe Pământ nu au făcut decât să risipească puțin praful de la suprafață. ●

Hitchcockline - polițiste, mai altfel

AMATORI-
PROFESIONIȘTI (12)

Comisarul Arun Pralea îl trimisese pe agentul Pleșcan „să o invite” pe Suzana, „cu frumosul”: copilul ăsta sigur mai știa ceva! O lăsa să se așeze, apoi ieși puțin, întorcându-se cu o farfurioară cu eclere. Și cu o sticlă de Coca-Cola. „Ia, că face bine. Să fi avut eu Coca-Cola la vremea mea, ehei... Pe vremea mea, ca copil, era un DEZIDERAT. Înțelegi cuvântul «deziderat»?” Apoi, brusc grav: „Am vorbit și cu mama ta. Trebuie să stați fără grijă acum, că e bine, tatăl tău se refacă.” Suzana nu se atinse de eclere. Spuse: „MAMA poate fi liniștită. Femeile sunt înțelepte, DEZIDERATUL lor este să fie liniștite. Ele sunt puternice, mamele noastre!” Polițistul se prinse însă și o luă „pe limba ei”: „Faci mișto de mine?” Fata zâmbi nevinovat: „Scuzați, domnule ofițer, voiam să vorbim ca la școală. Dom' maior, sunt copil: mi-e

frică, până nu-l prindeți pe ucigaș!” El o corectă: „Comisar! Sunt comisar, nu... Și, hm, atentatorului nu-i putem spune «ucigaș», că nu s-a... consumat faptul. Îl vor încadra la tentativă de omor cu premeditare și...” Fata se ridică, bătând din picioruș: „O să încadreze, dar după, DUPĂ ce-l prindeți! Până atunci mie mi-e frică, domnule MAIOR!” Polițistul o asigură: „În spital va fi prea ușor să-l prindem. Îmi pare rău că s-a întâmplat așa ceva. Dar tatăl tău era pregătit să riște și ASTA...” Cu ochii aprinși, Suzana părea mult mai matură. Aproape că strigă: „Faceți ceva! E un polițist rănit la datorie!” Comisarul crezu că poate să fie foarte exact: „Oricum, nu era în timpul serviciului...” Atât aștepta fata ca să izbucnească: „Par-don, criminalul sau ce naiba o fi a greșit că nu l-a împușcat la program?! Să-i dați aluia o amendă babană!” Ofițerul deschise ușa, apoi îi luă farfurioara și sticla din față. Îi făcu semn că au terminat conversația: „Ești obraznică, fetițo! Ascultă, Suzana, eu știu să mă port cu ELEMENTE ca tine. Știi că tatăl tău a luat muștrare verbală, chiar de la mine, pentru comportamentul tău la școală?! Pentru comportamentul TĂU, care-l acuză că nu a știut să te educe, deși e un polițist excelent. Și totul se datorează anturajului tău! Ar fi trebuit să fii acum mândră de tatăl tău, nu să pui pe fata lui Buba sau pe băiatul acela cu roata «să facă anchete» paralele!” Ea ridică un deget, ca o profesoară: „Dacă omul acela rău A FĂCUT-O pe stradă, cu atâția oameni în jur, înseamnă că e nebun. Că poate să facă orice! (idee!) Și, poate de data asta o să tragă în mama! De ce nu o păziți pe ea? Să stea acasă, sub pază, ca să nu pătească ceva!” „Ai dreptate: doar acasă va fi în siguranță.. VEȚI FI!” (Va urma) ● V. Cilincă

JOCURI

sudoku

↳ Inscriteți în căsuțele libere din cele nouă casete numere de la 1 la 9, fără a se repeta, astfel încât suma totală pentru fiecare casetă în parte să fie 45 și, de asemenea, suma pentru fiecare linie și coloană să fie tot 45.

						1			
	2	7				6	9		3
3		1	4	9	8	2	7		
							1	9	
5		6			3		2		
	1		2				5		
1		4							2
9									1
	3	5		4			9	7	

exerciții de încrucișare

↳ Vă invităm să potriviți în grila de față toate cuvintele de mai jos, astfel încât să rezulte o încrucișare corectă:

- ↳ AV, EC, EL, SN, SO, SJ, TA, TI;
- ↳ DIN, IRĂ, NIT, ORC, PAI, ȚĂR, URU;
- ↳ ALTO, ARAT, ESTE, ETAJ, ETER, IVĂR, LĂSA, RANĂ, SUTĂ, ZARE;
- ↳ CEARĂ, EROIC, ETANȘ, OSPĂTA, ULANI;
- ↳ ARESTA, PRISPĂ, STRANĂ;
- ↳ NESĂTUL, TILINCĂ;
- ↳ CĂSĂTORIE;
- ↳ ACE DE CUSUT, ARTIZANALE, RECITALURI.

1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

rebus

Contraste

1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

- ↳ **ORIZONTAL:** 1. ZGÂRÂIE NORI – Se opune sfințitului la țară. 2) Afumat...de băutură – Cufere din Franța! 3) Aflaie în stare brută! – Acțiune riscantă finalizată cu succes. 4) Specific zonelor nazale – Arză-l-ar focul... de cărbune. 5) Rămasă după un atac la bilă. 6) A umbla după necunoscute – Puse cap la cap într-o desfășurare circulară. 7) Impuse prin simplitate! – Spărgător în esență. 8) Legături de sânge – Râu de la capăt! 9) Bine făcută în caz de urgență – Mai mici...nu există?! 10) Caracterul comunităților oamenilor de cultură – E contra plăcerilor.
- ↳ **VERTICAL:** 1) Prinsă cu droguri la locul de muncă. 2) A duce de cap... într-o veselie – Perioada de tranziție pusă într-o lumină nefavorabilă. 3) Te ține la poartă, ca un câine – Sunt în stare de cățărăt! 4) La geam cu o necunoscută! – O floare cu care se face totuși primăvara. 5) Probă de examen pentru un student la arte plastice – Serviciu de informație în slujba asistenței. 6) Linia vieții la timpul trecut – Nu e la locul lui, în mod obligatoriu. 7) Moda mini tradusă printr-o trageră de păr – Oful croitorului cu vederi înguste. 8) Mama ei... de fată-aleasă. 9) Roșii... cu rădăcina adânc înfiptă în pământ – Un "gol" marcat la comandă. 10) Prinsă în chingi și lansată la apă – Râu de inimă de care suferă o lume întreagă.

aritmografie

↳ Înlocuind numerele cu litere corespunzătoare, se va afla pe spațiul marcat prin raster, citind din colțul stânga-sus, numele a două persoane (femeia îmbrăcată în alb la propria-nuntă) din familie (bărbatul adoptat în casă de proprii socri), iar pe orizontală noțiuni de familie.

1	5	2	9	10	11	5
1	2	3	4	5	6	5
12	13	3	5	6	14	5
15	5	2	4	11	5	6
8	4	8	4	5	9	5
16	3	5	11	4	6	9
8	4	17	12	5	11	5
1	12	6	8	4	7	2
16	3	5	11	2	12	3
9	5	6	8	2	9	5
9	3	4	13	10	14	2
16	3	5	11	5	8	4
4	14	2	17	2	8	5

scurte...

Gheorghe Gurău

Gând la gând...

Mă bate gândul să mă mut la țară
Și să devin din nou agricultor
Știu din vecini că traiul nu-i ușor
Bătaia gândului e necesară...

În vremurile-n care voiajor
Fiind mai nou prin viața temerară
Mă bate gândul să mă mut la țară
Și să devin din nou agricultor...

N-ar fi vă spun ca pentru-întâia oară
Să mă visez cu sapa pe ogor
Ca să bat câmpii zice-se cu spor
De-ai întreb... alegerea-i ușoară?!

Ca să devin agricultor la țară?!...

pagini
realizate de
Gheorghe
Gurău

fuga vocalelor

↳ Completați vocalele lipsă pentru o dezlegare corectă!

	C		S		S		R		R				
P		R	T		T		R			T		T	
	R			D		R		S	N		T	L	
L		T	R		T		S	T		R		T	
	T					S		T			L	N	
M		C			R		N		G	R		N	D
	T		M	P				T		R			
D		R		T			M		T			C	L
	R		T		V				S			S	T

JOCURI

sudoku

Înscriveți în căsuțele libere din cele nouă casele numere de la 1 la 9, fără a se repeta, astfel încât suma totală pentru fiecare casetă în parte să fie 45 și, de asemenea, suma pentru fiecare linie și coloană să fie tot 45.

									7
9			5	8			1	3	
			6		4	2			
	3			7			9		
	8		2		9			4	
		7		4				5	
		3	9		1				
	1	4		5	3				8
7									

Încrucșare

➤ Vă invităm să potriviți în grila de față toate cuvintele de mai jos, astfel încât să rezulte o încrucșare corectă:

- AE, CR, CT, DI, ER, EA, IR, NA, ST, TA;
- ATĂ, CEA, ETC, ORI, TIM;
- ICRE, IMUN, MATĂ, NARĂ, TROC;
- INARI, ORNAT, RUINE, ZORIT, UMANI;
- CROIȚI, LINURI, MOTANI;
- ERMETIC;
- ANIMAȚIE, ILARIANT;
- UMILITORI;
- LUMINĂ RECE, LUNI DE ZILE, NIMICITORI, NITAM-NISAM.

reconstituire

Înscriveți în cele 24 de casele toate cuvintele de mai jos, pornind din locul indicat de săgeată și ținând cont de litera ajutătoare. La o dezlegare corectă, pe cele trei coloane marcate prin raster se va putea citi un proverb din Germania despre negustorie.

					P					
		V				V				
		E	M					B		
H							I			
					V					
				C					A	
H										
	T				F		G			
	L		R						O	
D				M			D			
		Z		G						N

- ABAȚIE, ANDIVE, ANTREU, BARURI, CETATE, CLANȚĂ, DOTARE, EȘARFĂ, FICUȘI, GĂTURI, GOMOȘI, HAMURI, ÎNTREG, MISTIC, NUVELĂ, OSPĂȚA, PLĂCUT, PLĂVAN, PSIHIC, RĂȚĂCI, RUMENĂ, STATIV, STATUT, ZGUDUI.

rebus

La greu

- ORIZONTAL: 1) Greul care apasă pe umerii oltenilor. 2) Zdrobit de durere - Ținut de obicei la biserică. 3) Noroiul de prin Maramureș - Prinde bine la BUȘTENI. 4) Teren în care ești luat la pumni - Ăl mai mare. 5) A da drumul în circuit închis - Prinsă unde s-a rupt, într-un caz anume. 6) Nimic pe margini! - Gros de obraz... și fără caracter. 7) A ține la curent continuu - Pion central! 8) Acoperire nedorită cu carbonat de cupru - Cură la Amara! 9) Precum se scrie... la Predeal! - Un loc de ieșit la iarbă verde. 10) A fi pe fază... la o mânăstire! - Alba-neagra în lumea bărbaților (pl.).
- VERTICAL: 1) Coliba ciobanului de la oraș. 2) Un vas de cereale în inima țării - Infinit pe verticală. 3) Act de prezență la un spectacol - Măsuri... de prost gust. 4) Idem... de la început! - Puțin mai mult (fem. pl.). 5) Lucrează cu schimbul la patron în funcție de încărcare - factor de multiplicare. 6) Una fără de care bătaia nu are niciun rost - Frână de motor... involuntară. 7) Nuanță de culoare pe un fond deschis - Se opune sfințitului la țară. 8) E o boală de animal, nu alta (pl.) - În plin centru, la Sulina! 9) Arătat cu degetul - Mobilul plecărilor din țară. 10) Dat pe față, ca la carte - Un timp petrecut la cazinou.
- DICȚIONAR: MOL

soluțiile

jocurilor din ziarul de ieri

TRANSMISII... ÎN DIRECT

- ORIZONTAL: P, F, M, PACALIT, CETATE, M, MEDICAL, REDA, ASA, A, MORAR, SUL, COMEDIE, RI, ROTI, MAS, BAL, ATIPIȚ, BIS, USA, E, CIRCARI, MM, LEIT, IUTE.

VORBE, VORBE

- ORIZONTAL: POSAC, SAGA, AVOCATI, OC, TACUTA, SAT, OT, TACLAL, SIRA, IEPE, OA, PTIU, I, INSIRA, NON, CATRE, CERT, ARI, SCOLAR, RITUAL, ILE.

SUDOKU

- 9 1 4 8 7 2 5 3 6 ➤ 7 5 6 8 3 9 2 4 1
6 3 2 4 5 1 7 9 8 2 4 9 7 1 5 8 6 3
7 8 5 3 9 6 4 2 1 8 3 1 4 6 2 5 7 9
5 6 3 2 8 7 9 1 4 9 7 3 6 4 8 1 5 2
8 2 1 5 4 9 6 7 3 6 2 8 5 7 1 3 9 4
4 7 9 1 6 3 8 5 2 4 1 5 9 2 3 6 8 7
2 4 7 9 3 8 1 6 5 5 6 2 3 9 7 4 1 8
1 5 6 7 2 4 3 8 9 1 8 7 2 5 4 9 3 6
3 9 8 6 1 5 2 4 7 3 9 4 1 8 6 7 2 5

V! online Viata libera

actor român

Afacere cu bani Romani	Fantastic Merg pe jos	Domol Firide	Muncă de cercetare Mină!	Depozitat Prezentat	Situație În horă!	E ceva de legat	Grilă Gătite
...							
Aduce cu crapul						În hală! Bună la toate	
			Zburător legendar Arc răsucit!		Plătite la avans Hazliu		
A fi mut Animal în bătaie!			Necredincioși E de față			Pagină pe scurt Ofensivă	
		A scormoni Sudate pe spate			A hămăi Car cu spatele		
Viață de actor (pl.) Prins de nas				A vindeca Parte!			Tare la constituție
			Corina Tudor Peste!		Baraj central!		Vârf de oțel!
Do diez la lăutari		Mic de statură				Locuințe	

MEDICINA

MORCOVUL CRUD, BENEFIC PENTRU BĂRBAȚI

AFRODIZIAC. Cu toții adorăm salata de crudități, însă puțini dintre noi știu cu adevărat cât de benefică este aceasta pentru sănătate. În combinație cu

țelina, morcovul este una dintre cele mai eficiente rețete pentru apetitul și pentru vigoarea bărbaților. Nutrienții precum vitamina A, complexul de vitamine B și mineralele ca fier, potasiu, betacaroten, asparagina, calciu, magneziu, fac din morcov un ingredient perfect pentru salate sau sucuri energizante, preparate care au și un efect afrodisiac. ● **R.B.**

IMPORTANȚA CARBOHIDRAȚILOR ÎN DIETĂ

STUDIU. Dietele cu un conținut scăzut în carbohidrați, cum ar fi Atkins, au devenit din ce în ce mai populare pentru pierderea în greutate, iar ele promit reducerea riscului mai multor boli. Cu toate acestea, un studiu american care a durat peste 25 de ani indică faptul că o reducere moderată, mai degrabă decât totală, a consumului de carbohidrați este benefică pentru sănătate. Potrivit autorilor studiului, o dietă foarte săracă în carbohidrați poate reduce cu până la patru ani speranța de viață, dacă este urmată pe termen mediu sau lung. ● **R.B.**

SUCUL DE ȚELINĂ, UN SUC ȘI ATÂT

MITURI. Sucul de țelină este văzut de mulți adepți ai medicinei naturiste drept un leac extrem de eficient pentru infecțiile respiratorii și pentru problemele

biliare. Nutriționiștii atrag însă atenția că nu există nici măcar un studiu științific care să fi demonstrat că acest suc are, într-adevăr, efectele curative pentru care a devenit cunoscut. Mai mult, medicii recomandă ca rădăcina de țelină să fie mâncată ca atare, deoarece prin stoarcere fibrele pe care le conține sunt distruse. ● **R.B.**

DESCOPERIRE FĂCUTĂ ÎN GERMANIA ● **NUTRIȚIE**

● Potrivit nutriționiștilor, din ce în ce mai mulți români aleg să mănânce în fast-food-uri, inclusiv în perioada sărbătorilor de iarnă

Lipsa somnului crește apetitul pentru „junk-food“

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Oamenii de știință susțin că persoanele obosite tind să evalueze pozitiv alimentele nesănătoase. Chiar și o singură noapte pierdută are acest efect, potrivit theguardian.com. Studiul a analizat cum lipsa de odihnă poate activa zone ale creierului legate de apetit și de hormonii implicați în senzația de foame.

Cercetarea a fost publicată în revista „Journal of Neuroscience” și a fost realizată de doi cercetători

de la Universitatea Koln din Germania, Julia Rihm și Jan Peters. „Studiul nostru este un pas înainte în înțelegerea mecanismelor prin care lipsa de somn schimbă evaluarea alimentelor”, a spus Peters. Concret, în cadrul studiului au fost selectați 32 de tineri sănătoși cu vârste între 19 și 33 de ani. Ei au fost supuși aceluiași regim alimentar cu paste și carne tocată la cină și cu iaurt de căpșuni și măr la desert. Un grup a plecat acasă cu un aparat care a înregistrat orele de somn, iar celălalt grup a rămas în laborator pentru a desfășura diferite activități. A doua

zi, li s-a măsurat nivelul zahărului în sânge și hormonii legați de stres și pofta de mâncare. Ei au participat de asemenea la un joc compus din mai multe imagini cu dulciuri și ciocolată și produse nealimentare, pentru a vedea cât erau dispuși să plătească pentru ele. Rezultatul a arătat cum lipsa somnului sporește valoarea subiectivă a hranei, comparativ cu produsele nealimentare, iar imaginile neuronale au relevat o mai mare activitate a circuitului ce implică amigdala, corelat cu nevoia de recompensare, și hipotalamusul, având legătură cu

pofta de mâncare. „Aceste date sugerează o conexiune între lipsa odihnei și excesul de alimentație și consecința directă a riscului de obezitate”, au precizat cercetătorii implicați în studiu. Potrivit nutriționiștilor, din ce în ce mai mulți români aleg să mănânce în fast-food-uri, inclusiv în perioada sărbătorilor de iarnă, preferând acest tip de mâncare în locul bucatelor tradiționale românești. Medicii atrag atenția că mâncarea de tip fast-food are o serie de efecte dăunătoare pentru organism ce merg mult dincolo de punerea unor kilograme în plus. ●

Băutura care ne ajută să nu ne îngrășăm

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Mai ales în perioada sărbătorilor, cei mai mulți dintre noi ne gândim ce să facem pentru a nu ne îngrășa. Pentru a împiedica depunerea grăsimilor, medicii recomandă un mic truc. Astfel, este recomandat să bem un pahar cu vin roșu în timpul mesei, ne îndeamnă nutriționiștii.

Vinul roșu face ca grăsimile din mâncare să fie asimilate mai greu de organism, spun specialiștii americani. Substanța din compoziția vinului roșu

se numește piceatannol și a fost descoperită de cercetătorii de la

Universitatea Purdue din SUA. Potrivit specialiștilor, acest com-

pus se regăsește în strugurii roșii, dar și în afine sau în fructul pasiunii.

Piceatannolul inhibă generarea de celule adipoase blocând activitatea insulinei, care în mod normal participă la formarea celulelor de grăsime din corp.

„În prezența piceatannolului, celulele adipoase nu se mai dezvoltă, fiindcă această substanță afectează adipogeneza (totalitatea proceselor prin care celulele tinere de grăsime devin adipocite adulte)”, explică medicul Kee-Hong Kim, coordonatorul studiului american. ●

TURISM

ÎNTRE OCEANUL PACIFIC ȘI MAREA CARAIBILOR ● NATURĂ

Costa Rica, un adevărat paradis turistic

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Costa Rica este o țară mică ce se întinde între Oceanul Pacific și Marea Caraibilor. Reprezintă o destinație ideală pentru un număr impresionant de turiști, dornici să evadeze din rutina zilnică a marilor metropole și să petreacă o vacanță de vis în mijlocul naturii.

Microclimatul țării și diversitatea peisajelor pe care le oferă fac din Costa Rica un adevărat paradis turistic, care satisface dorințele celor mai exigenți vizitatori, oferind o paletă foarte largă de mijloace de relaxare. Datorită frumuseții sale naturale, țara a devenit una dintre principalele destinații mondiale de eco-turism, cu aproape două milioane de vizitatori în fiecare an, dornici să urmeze traseele din mijlocul pădurii ecuatoriale, să se cațere pe vulcanii activi sau să exploreze pădurile înalte ce găzduiesc jaguari, tapiri și splendidele păsări quetzal.

Costa Rica poate fi străbătută cu ușurință, fie cu avionul, fie cu autobuzul sau cu mașini închiriate. Distanța de pe coasta Pacificului pe cea a Mării Caraibilor poate fi parcursă în doar trei ore cu mașina sau 45 de minute cu avionul. Datorită accesului foarte rapid de la coasta de vest la cea de est, turiștii pot profita atât de plajele de la Oceanul Pacific cât și de cele de la Marea Caraibilor. Împreună, acestea însumează peste 1.000 de kilometri de litoral, ce variază de la centre turistice populare, la întinderi deșertice. Plajele sunt înconjurată de păduri și oferă o mare diversitate naturală, pe multe dintre ele găsindu-se recife de corali. Majoritatea au ape calde pe tot parcursul anului, dar fiecare coastă are specificul ei, cu texturi diferite de nisip, în culori ce variază de la alb, galben la gri și chiar negru. Pe coasta răsăriteană, unele dintre cele mai bune plaje sunt Punta Uva și Manzanillo, ambele cu nisip alb,

iar valurile din Jaco și Hermosa, de pe coasta pacifică, atrag mulți surferi.

În funcție de zonă, există și alte activități complementare puse la dispoziția turiștilor, cum ar fi scufundările, pescuitul, echiata sau excursiile în mijlocul naturii. Pe mai multe cursuri de apă din Costa Rica se poate practica raftingul, mai cu seamă pe cel mai lung dintre ele, Pacuare, în timp ce lacul Arenal este preferat de cei care practică windsurfing și kitesurfing.

Habitatele naturale din Costa Rica reprezintă aproape 5 la sută din biodiversitatea mondială, Costa Rica cuprinzând 20 de parcuri naturale, opt rezervații biologice și o serie de zone protejate, toate acestea adăpostind mai mult de 850 de specii de păsări. Parcul Național Tortuguero a devenit faimos prin faptul că, în fiecare an, broaștele țestoase vin pe plajele sale pentru a-și face cuiburi în nisip, unde își depun ouăle. De asemenea, parcul este celebru și pentru canalele naturale cu specii protejate de crocodili, lamantini și vidre. Rezervația Biologică Carara se mândrește cu cea mai mare populație de papagali Ara, iar Parcul Național Manuel Antonio, unul dintre cele mai vizitate ale țării, găzduiește circa 100 de tipuri de mamifere, printre care maimuța păianjen. Cele mai populare atracții ale parcurilor din Costa Rica sunt vulcanii, printre cei mai celebri fiind Arenal, unul dintre cei mai activi vulcani de pe pământ, cu o înălțime de peste 1.500 de metri.

San Jose

Dar cel mai vizitat obiectiv de profil din Costa Rica este Parcul Național Poas Volcano, situat în centrul țării. Vulcanul Poas, având înălțimea de 2.708 m, are două cratere, ambele devenite lacuri. Cel nordic, Laguna Caliente, cu o aciditate foarte crescută, este însoțit de emanații de fum și aburi, iar cel sudic, Lacul Botos, umple un crater vulcanic inactiv și are ape limpezi. Vulcanul Poas este înconjurat de o pădure tropicală luxuriantă.

Rezervația Tamarindo, situată în nordul coastei Pacificului, adăpostește păduri de mangrove și păduri tropicale, cu o faună bogată și diversă, cu zeci de specii de păsări. Este o destinație deosebită, ce se remarcă prin combinația dintre pădurea tropicală, plaje și golfuri.

Cele mai importante muzee ale țării se află în capitala San Jose. Cel mai mare și, totodată, cel mai important sit arheologic costarican este Monumentul Național Guayaabo, situat în centrul țării, la 19 km nord de orașul Turrialba.

Pentru cei dornici de relaxare, este recomandată o vizită la luxosul complex spa Los Altos de Eros, din Guancaste, unde se pot scălda în apă tratată cu uleiuri esențiale și ciocolată. De asemenea, condiții deosebite oferă și Tabacon Grand Thermal Resort din Alajuela, considerată una dintre cele mai bune stațiuni ecologice din lume, care oferă tratamente cu nămol vulcanic de pe muntele Arenal, pe bază de cocos sau izvoare de apă termală. ● [sursa dozadabine.ro](http://sursa.dozadabine.ro)

CINEMA

REVENIRE CU GUST ● J'LO

„Second act“, o comedie reușită

FLORIN RĂVDAN
florin.ravdan@viata-libera.ro

S-ar putea să nu-ți amintești Second Act/A doua șansă mult timp după ce ai părăsit sala de cinema, dar această revenire a lui Jennifer Lopez pe marele ecran are o onestitate atașantă și un mesaj pe care îl pot aprecia atât spectatoarele, cât și spectatorii.

Povestea unei angajate a unui supermarket a cărei carieră este blocată de faptul că nu a absolvit facultatea, „A doua șansă“ ar putea avea un efect cu atât mai puternic în România, o țară în care diplomele și doctoratele (plagiate sau nu) au devenit o obsesie națională. Iată mai jos ce ți-ar putea plăcea la dramedia mai mult sau mai puțin romantică regizată de Peter Segal (Anger Management, 50 First Dates).

Lopez este Maya, o cvadragenară care lucrează de 15 ani într-un supermarket. Deși ideile ei au crescut constant vânzările în ultimii ani, Maya este trecută cu vederea atunci când supermarketul are nevoie de un nou director, fiind preferat un idiot cu diplomă. Cu un CV fals mai târziu, Maya se pretinde absolventă a unei universități prestigioase și

este cooptată în echipa de dezvoltare de produse a unui mare producător de cosmetice. Bântuită de faptul că noua ei carieră are la bază o gigantică minciună, Maya înfruntă o mulțime de provocări personale și profesionale, făcând publicul să se întrebe dacă nu cumva experiența nu este de preferat unei diplome de formă.

Un film cu rețetă, dar care merită banii dați pe bilet

„A doua șansă“ oferă exact ceea ce promite, adică divertisment lejer aseasonat cu o lecție de viață. Scenariul scârțâie uneori, mai ales când insistă să treacă brusc de la dramă la comedie (momentele comice predomină în traile-re, dar tonul filmului este mult mai dramatic). Mai mult, ingredientele sale nu reușesc să distragă atenția de la faptul că premiera de vineri este totuși un film cu rețetă, dar suntem siguri că nu o să regreti banii dați pe bilet, în condițiile în care ceea ce vrei de la această vizită la cinema este să uiți pentru două ore de problemele personale. Până la urmă provocările din viața Mayei ne sunt familiare, indiferent dacă avem sau nu o diplomă. Ce funcționează la film nu sunt neapărat momentele comice, uneori convingătoare

și alteori forțate, ci o anumită perspectivă asupra succesului și a importanței unei viziuni proaspete. Rostul filmului este în primul rând să distreze și nu să te facă să-ți pui întreaga carieră sub semnul întrebării (deși nu-i strică nimănui asta), dar cei care vor să rămână cu ceva relevant chiar și de la o producție de rutină vor fi încântați să descopere aici două perspective asupra rezolvării problemelor. Una este convențională (și din păcate preferată de sistemul nostru prăfuit de învățământ, încă nouăzecist și bazat pe acumularea de informații și nu pe cultivarea diverselor aptitudini), iar cealaltă mai proaspătă și inventivă. Ceea ce reușește „A doua șansă“ să comunice este faptul că prejudecățile și stereotipurile ne pot sabota cariera și că inventivitatea, talentul și succesul nu sunt condiționate de diverse hârtii.

Din păcate acest mesaj mai mult decât util poate fi ușor trecut cu vederea pentru că „A doua șansă“ este, până la urmă, o șaorma cu de toate. Filmul trece cu mult prea multă dezinvoltură de la momente gen Stan și Bran la situații mai mult decât dramatice și discuții pe teme dificile. Dar asta nu înseamnă că nu poate fi o experiență plăcută la cinema. ●

promisiune

Dinozaurii nu vor distruge orașele în Jurassic World 3

FLORIN RĂVDAN
florin.ravdan@viata-libera.ro

Colin Trevorrow a revenit la cârma lui Jurassic World pentru cea de-a treia parte a seriei – după ce a regizat-o și pe prima. Chiar dacă pelicula are o dată de lansare destul de îndepărtată (11 iunie 2021), regizorul are deja câteva idei în legătură cu acțiunea acesteia. Într-un interviu acordat jurassicoutpost.com, el a menționat că un lucru pe care toată lumea îl

vede posibil după finalul lui Fallen Kingdom nu se va întâmpla totuși în Jurassic World 3.

„Pur și simplu nu îmi pot imagina ce i-ar motiva pe dinozauri să terorizeze un oraș. Nu se pot organiza. Acum avem predatori mortali în ariile naturale ce înconjoară orașele lumii. Nu se adună în haită să vâneze oameni din ariile urbane. Lumea pe care mi-o imaginez eu este aceea în care un dinozaur îți poate sări în fața mașinii pe un drum acoperit de cea-

ță sau care ar da buzna în tabăra ta în căutare de hrană. O lume în care interacțiunea cu dinozaurii este puțin probabilă, dar posibilă – o aceeași relație pe care o avem acum cu urșii sau cu rechini.”, a explicat Trevorrow.

Cineastul a lădat stilul vizual al lui J.A. Bayona din a doua parte a seriei și a menționat că pentru continuare și-ar dori să vină cu ceva nou; să poarte spectatorii într-o lume care să le pară cât se poate de reală. ●

Pur și simplu nu îmi pot imagina ce i-ar motiva pe dinozauri să terorizeze un oraș. Nu se pot organiza. Acum avem predatori mortali în ariile naturale ce înconjoară orașele lumii. Nu se adună în haită să vâneze oameni din ariile urbane. Lumea pe care mi-o imaginez eu este aceea în care un dinozaur îți poate sări în fața mașinii pe un drum acoperit de ceață sau care ar da buzna în tabăra ta în căutare de hrană

COLIN TREVORROW
regizor

FILM PREMIERĂ

săptămâna
4 - 10 ianuarie 2019

07 descoperă
În adâncurile Pământului
trăiesc milioane
de specii necunoscute

11 turism
Costa Rica,
un adevărat
paradis turistic

Viata
libera

weekend
magazin

www.viata-libera.ro

Mihaela
Rădulescu
revine
la Pro TV

● Vedeta îi va lua locul Monicăi Bărlădeanu

După ce a ieșit din echipa emisiunii „Românii au talent”, Mihaela Rădulescu revine la Pro TV pentru un nou proiect. Iată ce emisiune va prezenta și cui îi va lua locul.

Mihaela Rădulescu a surprins publicul anul trecut anunțând că nu mai face parte din echipa juriului emisiunii „Românii au talent”. Mulți au crezut că a renunțat complet să mai

lucreze pentru producții TV în România și că va sta departe de țară. Surpriză, însă, întrucât anul acesta o vom vedea din nou pe sticlă. De această dată în calitate de prezentator al reality show-ului „Ferma” (fosta „Ferma Vedetelor”), ea urmând să îi ia locul Monicăi Bărlădeanu.

Concurenți vor fi de această dată oameni simpli, nu vedete, ca în sezoanele trecute. Vor fi nouă femei și nouă bărbați care vor trăi izolați într-o fermă aflată în munți. „Revin și... nu oricum, ci într-un loc total neașteptat - în vârful muntelui. Fără rochii cu piate, fără tocuri, fără

efecte de scenă. Ador provocările inedite, mi-am savurat pauza personală, acum abia aștept să mă întorc la muncă. E un nou început, un nou format, o... nouă abordare. Greu, interesant, riscant, emoționant... exact combinația pe care mi-a recomandat-o doctorul de-o viață”, a declarat Mihaela Rădulescu. ● sursa agentiadepresamondena.ro

Viata libera
vl online

supliment gratuit al cotidianului Viata libera
MONDENE

Ce va face cu banii câștigătorul de la „Vocea României”

Bogdan Ioan a câștigat, la sfârșitul anului trecut, concursul „Vocea României”, emisiune difuzată de Pro Tv. Concurentul a câștigat marele premiu în valoare de 100.000 de euro. El are de gând să își cumpere un apartament în București, mutându-se din Constanța, și să investească în cariera lui, fiind

acum protejat de Smiley, antrenorul său în timpul ultimului sezon al emisiunii. „Vreau să-mi cumpăr un apartament în București și să mă mut aici, pentru că aici se întâmplă toate. Restul banilor îi voi investi în cariera mea muzicală. Eu nu am studii în muzică și vreau să mă pregătesc, să iau lecții de canto, dans, coregrafie, să fiu un artist complet și să-mi fac o carieră în muzică. Trebuie să investesc în pregătirea mea, dacă vreau să realizez ceva în domeniul acesta. Plus că aș vrea să ies și cu propriile piese, însă nu mă grăbesc,

pentru că lumea are așteptări mari și nu vreau să dezamăgesc, să scot o piesă doar așa. Voi studia în particular. Abia aștept să mă apuc de treabă, să arăt că pot fi și mai bun”, a declarat Bogdan Ioan, pentru Click. ●

“E un nou început, un nou format, o... nouă abordare. Greu, interesant, riscant, emoționant... exact combinația pe care mi-a recomandat-o doctorul de-o viață.

MIHAELA RĂDULESCU
prezentatoare tv

